

OBJAVA PODATAKA I INFORMACIJA

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina

30.06.2021.

Sarajevo, decembar 2021.

Sadržaj

0	Informativni sažetak.....	3
1	Sadržaj objavljenih podataka i informacija	3
1.1	Poslovno ime i sjedište banke	4
1.2	Vlasnička struktura i članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke.....	8
1.3	Regulatorni kapital, zaštitni slojevi kapitala, kapitalni zahtjevi i adekvatnost regulatornog kapitala.....	15
1.4	Stopa finansijske poluge	33
1.5	Likvidnosni zahtjevi	35
1.6	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke.....	38
1.7	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	42

0 Informativni sažetak

Banka utvrđuje i sačinjava podatke odnosno informacije koje su definisane Zakonom o bankama (Službene novine FBiH, broj 27/17) (u daljem tekstu: Zakon), član. 111. (Objavljivanje podataka) i član 248. (Donošenje i objavljivanje podzakonskih akata), te Odlukom o objavljivanju podataka i informacija Banke (Službene novine FBiH, broj 39/21) (u daljem tekstu: Odluka).

Prema Zakonu o bankama (Službene novine FBiH, broj 27/17), član. 111, Banka je dužna, najmanje jednom godišnje, da javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne podatke koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju, a najmanje podatke o:

- a) kapitalu i adekvatnosti kapitala banke,
- b) vlasničkoj strukturi, članovima nadzornog odbora i upravi banke,
- c) drugim činjenicama u skladu sa propisima Agencije.

Uprkos gore navedenoj činjenici da banka procjenjuje potrebu za objavljivanjem podataka i informacija, Banka je dužna da objavljuje podatke i informacije češće od jednom godišnje, a najmanje polugodišnje ukoliko ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

- a) konsolidovana neto bilansna aktiva banke prelazi dvije milijarde KM,
- b) četverogodišnji prosjek ukupne neto bilansne aktive banke prelazi vrijednost od 20% četverogodišnjeg prosjeka bruto domaćeg proizvoda (BDP) Bosne i Hercegovine

Banka nije dužna da objavljuje podatke i informacije koje nisu materijalno značajne, kao i podatke i informacije čije bi javno objavljivanje moglo negativno da utiče na konkurentski položaj, te banke na tržištu i podatke koji bi mogli negativno uticati na sigurnost zaposlenika i organa banke.

Agencija za bankarstvo (u daljem tekstu: FBA) je bliže propisala sadržaj podataka i informacija kao i uslove, način i rokove njihovog objavljivanja u Odluci o objavljivanju podataka i informacija Banke odnosno Uputstvu za objavljivanje podataka i informacija Banke.

Odlukom se propisuju minimalni zahtjevi za sadržaj podataka, odnosno informacija koje je banka dužna da objavljuje u skladu sa Zakonom, kao i uslovi, način i rokovi njihovog objavljivanja.

Ako objavljeni podaci, odnosno informacije ne prikazuju sveobuhvatan rizični profil banke, Banka je u skladu sa Odlukom dužna da objavi i dodatne materijalno značajne informacije, odnosno podatke kojima se učesnicima na finansijskom tržištu omogućava sveobuhvatni prikaz rizičnog profila Banke, a koje nisu zaštićene ili povjerljive. Banka je dužna da osigura redovno, a najmanje jednom godišnje, tačno, adekvatno i pravovremeno objavljivanje podataka i informacija.

U nastavku Banka objavljuje podatke i informacije na izvještajni datum 30.06.2021. godine (u hiljadama KM) koji su javno dostupni na internet stranici www.raiffeisenbank.ba.

1 Sadržaj objavljenih podataka i informacija

U ovom izvještaju objavljeni su podaci i informacije u skladu sa minimalnim zahtjevima prethodno navedene Odluke.

Informacije koje je banka objavila na izvještajni datum 31.12.2020.godine, a u vezi sa:

- politikom naknada
- obuhvatom primjene regulatornih zahtjeva, na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi
- strategija, ciljevi i politike za upravljanje rizicima banke
- interni proces procjene adekvatnosti kapitala – ICAAP i interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti – ILAAP

nisu podložne značajnijim izmjenama, te kao takve nisu obuhvaćene polugodišnjom objavom RBBH.

1.1 Poslovno ime i sjedište banke

RAIFFEISEN BANK DIONIČARSKO DRUŠTVO BOSNA I HERCEGOVINA sa sjedištem u ul. Zmaja od Bosne bb, Sarajevo, Novo Sarajevo, podliježe zahtjevima za objavu te nastavno na navedeno iz informativnog sažetka objavljuje kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju.

Pregled organizacionih dijelova Retail poslovne mreže Banke na dan 30.06.2021. godine:

Ukupno (FBiH, RS i BD):

Mreža Raiffeisen BANK	Glavne Podružnice / Filijale	Podružnice / Filijale	Agencije	Ukupno organizacionih dijelova
Sarajevo	1	6	15	22
Mostar	1	6	7	14
Tuzla	1	4	14	19
Bihać	1	5	3	9
Banja Luka	1	5	14	20
Zenica	1	6	10	17
Ukupno	6	32	63	101

FBiH:

Mreža Raiffeisen BANK	Glavne Podružnice / Filijale	Podružnice / Filijale	Agencije	Ukupno organizacionih dijelova
Sarajevo	1	5	14	20
Mostar	1	5	7	13
Tuzla	1	2	10	13
Bihać	1	5	3	9
Banja Luka	0	0	0	0
Zenica	1	6	9	16
Ukupno	5	23	43	71

RS:

Mreža Raiffeisen BANK	Glavne Podružnice / Filijale	Podružnice / Filijale	Agencije	Ukupno organizacionih dijelova
Sarajevo	0	1	1	2
Mostar	0	1	0	1

Tuzla	0	1	3	4
Bihać	0	0	0	0
Banja Luka	1	5	14	20
Zenica	0	0	1	1
Ukupno	1	8	19	28

BD:

Mreža Raiffeisen BANK	Glavne Podružnice / Filijale	Podružnice / Filijale	Agencije	Ukupno organizacionih dijelova
GP/F Tuzla BD	0	1	1	2
TOTAL	0	1	1	2

Pregled organizacionih dijelova Retail poslovne mreže Banke na dan 30.06.2021. godine:

Red. br.	MREŽA	Adresa	Mjesto	Entitet
1	Glavna podružnica/filijala SARAJEVO	Zmaja od Bosne bb	71000 Sarajevo	F
2	Podružnica/Filijala Centar	Zmaja od Bosne bb	71000 Sarajevo	F
3	Agencija Unitic	Fra Anđela Zvizdovića br.1	71000 Sarajevo	F
4	Podružnica/Filijala Skenderija	Valtera Perića br.20	71000 Sarajevo	F
5	Agencija Stari Grad	Štrosmajerova br.10	71000 Sarajevo	F
6	Agencija Stari Grad 2	Branilaca Sarajeva br. 20	71000 Sarajevo	F
7	Agencija Titova	Maršala Tita br.11	71000 Sarajevo	F
8	Agencija Ciglane	Merhemića trg bb	71000 Sarajevo	F
9	Podružnica/Filijala Novo Sarajevo	Kolodvorska br.12	71000 Sarajevo	F
10	Agencija Vogošća	Jošanička 27A	71320 Vogošća	F
11	Agencija Ilijaš	126 Ilijaške brigade br.47	71380 Ilijaš	F
12	Agencija Novi grad	Trg međunarodnog prijateljstva bb.	71000 Sarajevo	F
13	Agencija Nova Otoka	Džemala Bijedića br.129	71000 Sarajevo	F
14	Agencija Otoka	Gradačačka 1-TC Merkur	71000 Sarajevo	F
15	Agencija Hrasno	Azize Šaćirbegović bb	71000 Sarajevo	F
16	Podružnica/Filijala Ilidža	Rustempašina bb	71210 Ilidža	F
17	Agencija Hrasnica	Halid bega Hrasnice 10	71212 Hrasnica	F
18	Agencija Istočno Sarajevo	Spasovdanska bb	71123 Istočno Novo Sarajevo	RS
19	Agencija Hadžići	Hadželi br.115	71240 Hadžići	F
20	Agencija Dobrinja	Branilaca Dobrinje br.10.	71000 Sarajevo	F
21	Podružnica/Filijala Pale	4 Juni br.17	71420 Pale	RS
22	Podružnica/Filijala Goražde	Titova bb	73000 Goražde	F
23	Glavna podružnica/filijala Mostar	Kneza Domagoja bb	88000 Mostar	F
24	Podružnica/Filijala Mostar	Kneza Domagoja bb	88000 Mostar	F
25	Agencija Mostar 2/ Musala	Fejićeva bb	88000 Mostar	F
26	Agencija Mostar 3	Kralja Petra Krešimira br.1	88000 Mostar	F
27	Podružnica/Filijala Konjic	Suhi do bb	88400 Konjic	F
28	Podružnica/Filijala Čitluk	Kralja Tomislava br.43	88260 Čitluk	F

29	Agencija Čapljina	Braće Radića bb	88300 Čapljina	F
30	Podružnica/Filijala Široki Brijeg	Ulica pobijenih franjevaca br.3	88220 Široki Brijeg	F
31	Agencija Grude	Mate Bobana br.2b	88340 Grude	F
32	Agencija Ljubuški	Petra Barbarića 1	88320 Ljubuški	F
33	Agencija Posušje	Fra Grge Martića br. 47	88240 Posušje	F
34	Podružnica/Filijala Trebinje	Vuka Mićunovića bb	89101 Trebinje	RS
35	Podružnica/Filijala Livno	Trg kralja Tomislava bb	80101 Livno	F
36	Agencija Tomislavgrad	Brigade Kralja Tomislava bb	80240 Tomislavgrad	F
37	Glavna podružnica/filijala Tuzla	15 Maja bb	75000 Tuzla	F
38	Podružnica/Filijala Tuzla	15 Maja bb	75000 Tuzla	F
39	Agencija Živinice	Tuzlanskih odreda bb	75270 Živinice	F
40	Agencija Lukavac	Armije RBiH bb, objekat Luciana II	75300 Lukavac	F
41	Agencija Tuzla 1	Prve inženjerske brigade bb	75000 Tuzla	F
42	Agencija Banovići	Alije Izetbegovića br.54	75290 Banovići	F
43	Podružnica/Filijala Tuzla 2	RK Omega-Univerzitetska br.16	75000 Tuzla	F
44	Agencija Tuzla 3	Mitra Trifunovića br. 2	75000 Tuzla	F
45	Agencija Gračanica	22. divizije bb	75320 Gračanica	F
46	Agencija Gradačac	H. K. Gradašćevića bb	76250 Gradačac	F
47	Agencija Srebrenik	Radnička bb	75350 Srebrenik	F
48	Podružnica/Filijala Bijeljina	Karađorđeva bb	76300 Bijeljina	RS
49	Agencija 1 Bijeljina	Majevička br.102	76300 Bijeljina	RS
50	Agencija Zvornik	Svetog Save bb	75400 Zvornik	RS
51	Agencija Ugljevik	Jednostanka br.20	76330 Ugljevik	RS
52	Podružnica/Filijala Brčko	Reisa Džemaludina Čauševića br.10	76100 Brčko	BD
53	Agencija Brčko	Bulevar Mira 5	76100 Brčko	BD
54	Agencija Orašje	III Ulica br. 33	76270 Orašje	F
55	Agencija Odžak	Titova br.44	75290 Odžak	F
56	Glavna podružnica/filijala Bihać	Pape Ivana Pavla II br.4	77000 Bihać	F
57	Podružnica/Filijala Bihać	Pape Ivana Pavla II br.4	77000 Bihać	F
58	Agencija Bihać 1	Bosanskih banova bb	77000 Bihać	F
59	Podružnica/Filijala Cazin	Cazinskih brigada bb	77220 Cazin	F
60	Podružnica/Filijala Velika Kladuša	ul. Maršala Tita " Diletacija C "	77230 V. Kladuša	F
61	Podružnica/Filijala Sanski Most	Muse Čazima Ćatića br. 24	79260 S.Most	F
62	Agencija Ključ	Branilaca BIH bb	79280 Ključ	F
63	Podružnica/Filijala Bosanska Krupa	Trg Alije Izetbegovića bb	77240 Bos. Krupa	F
64	Agencija Bužim	Ulica generala Izeta Nanića bb	77245 Bužim	F
65	Glavna podružnica/filijala BANJA LUKA	Vase Pelagića br.2	78000 Banja Luka	RS
66	Podružnica/Filijala Banja Luka	Vase Pelagića br.2	78000 Banja Luka	RS
67	Agencija Banja Luka	Milana Tepića br.11	78000 Banja Luka	RS
68	Agencija Derviši	Branka Popovića br. 310	78000 Banja Luka	RS
69	Agencija Nova Varoš	Petra Kočića br.63	78000 Banja Luka	RS

70	Podružnica/Filijala Banja Luka 2	Vojvode S. Stepanovića bb	78000 Banja Luka	RS
71	Agencija Laktaši	Karađorđeva bb	78250 Laktaši	RS
72	Agencija Mrkonjić Grad	Sime Šolaje br.18	70260 Mrkonjić Grad	RS
73	Agencija Kotor Varoš	Cara Dušana bb	78220 Kotor Varoš	RS
74	Agencija Banja Luka 3	Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića br.132	78000 Banja Luka	RS
75	Podružnica/Filijala Prijedor	Majora Milana Tepića bb	79101 Prijedor	RS
76	Agencija Kozarska Dubica	Svetosavska br. 7	79240 K. Dubica	RS
77	Agencija Novi Grad	Miće Šurlana br.22	79220 N.Grad	RS
78	Podružnica/Filijala Gradiška	Vidovdanska bb	78400 Gradiška	RS
79	Agencija Prnjavor	Svetog Save br.25	78430 Prnjavor	RS
80	Podružnica/Filijala Doboј	Svetog Save br. 2	74000 Doboј	RS
81	Agencija Derвента	Nikole Tesle br.28	74400 Derвента	RS
82	Agencija Modriča	Cara Lazara br.5	74480 Modriča	RS
		Svetog Save br.27	74450 Brod	RS
		ugao ul Njegoševa i cara Lazara	76230 Šamac	RS
		Maršala Tita bb	72000 Zenica	F
	ica	Maršala Tita bb	72000 Zenica	F
87	Agencija Zenica 1	Londža br. 90	72000 Zenica	F
88	Agencija Zenica 2	PC Kamberović polje bb	72000 Zenica	F
89	Agencija Zavidovići	ul. Dr.Pinkasa Bandta bb	72220 Zavidovići	F
90	Agencija Žepče	Stjepana Tomaševića bb	72230 Žepče	F
91	Podružnica/Filijala Kakanj	Alije Izetbegovića bb	72240 Kakanj	F
92	Podružnica/Filijala Vitez	Poslovni centar PC 96-2	72250 Vitez	F
93	Agencija Kiseljak	Josipa bana Jelačića bb, PC Tibra	71250 Kiseljak	F
94	Podružnica/Filijala Visoko	Alije Izetbegovića br.1	71300 Visoko	F
95	Podružnica/Filijala Tešanj	Titova br.2	74260 Tešanj	F
96	Agencija Kraševno	Kraševno bb	74260 Tešanj	F
97	Agencija Jelаh	Jelah bb, šoping centar	74264 Jelаh	F
98	Agencija Teslić	Karađorđeva bb	74270 Teslić	RS
99	Agencija Maglaj	Ilijasa Smajlagića br.1	74250 Maglaj	F
100	Podružnica/Filijala Travnik	Konatur bb	72270 Travnik	F
101	Agencija Bugojno	Bosanska br.4	70230 Bugojno	F

1.2 Vlasnička struktura i članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke

Banka objavljuje sljedeće informacije:

- a) spisak dioničara banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu banke ili glasačkim pravima u banci;*
- b) o članovima nadzornog odbora i uprave banke i njihove ažurne biografije;*
- c) broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja;*
- d) politike za izbor i procjenu članova nadzornog odbora i uprave banke;*
- e) o članovima odbora za reviziju i njihove ažurne biografije;*
- f) o članovima odbora koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor (odbor za imenovanja, odbor za rizike, odbor za naknade i dr.), kao i učestalost zasjedanja tih odbora;*
- g) način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije;*
- h) imenovanog društva za reviziju finansijskih izvještaja.*

Vlasnička struktura na dan 30.06.2021.			
Red. br.	Ime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	% učešća	
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1.	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	100,00	/

Članovi Nadzornog odbora Banke na dan 30.06.2021.		
Red. br.	Ime i prezime	Web lokacije na kojoj se nalaze kratke biografije članova Nadzornog odbora Banke
1.	Peter Jacenko	www.raiffeisenbank.ba
2.	Markus Kirchmair	www.raiffeisenbank.ba
3.	Markus Plank	www.raiffeisenbank.ba

4.	Elisabeth Geyer - Schall	www.raiffeisenbank.ba
5.	Johannes Kellner	www.raiffeisenbank.ba
6.	Jasmina Selimović	www.raiffeisenbank.ba
7.	Zinka Grbo	www.raiffeisenbank.ba

Članovi Uprave Banke na dan 30.06.2021.

Red. Br.	Ime i prezime	Web lokacije na kojoj se nalaze kratke biografije članova Uprave Banke
1.	Edin Hrnjica (vršilac dužnosti Predsjednika Uprave od 07. aprila 2021.godine do 06. jula 2021.godine)	www.raiffeisenbank.ba
2.	Ante Odak (vršilac dužnosti Člana Uprave od 07. aprila 2021.godine do 06. jula 2021.godine)	www.raiffeisenbank.ba
3.	Andreea Achim (vršilac dužnosti Člana Uprave od 07. aprila 2021.godine do 06. jula 2021.godine)	www.raiffeisenbank.ba

Red. br.	Ime i prezime člana nadzornog odbora ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1.	Peter Jacenko	0	5	0	5	0
2.	Markus Kirchmair	0	4	0	4	0
3.	Markus Plank	0	3	0	3	0
4.	Elisabeth Geyer - Schall	0	4	0	4	0
5.	Johannes Kellner	3	1	3	1	0
6.	Jasmina Selimović	2	1	0	1	1
7.	Zinka Grbo	1	1	0	1	0

Članovi Uprave Banke na dan 30.06.2021.						
Red. Br.	Ime i prezime			Web lokacije na kojoj se nalaze kratke biografije članova Uprave Banke		
8.	Ante Odak	1	1	1	1	0
9.	Edin Hrnjica	1	1	1	0	0
10.	Andreea Achim	1	1	1	1	0

Banka u svojim Politikama i procedurama o procjeni članova Uprave i nosioca ključnih funkcija, detaljno m i kontinuiranom procjenom članova Uprave Banke i nosioca ključnih nplementacije regulatornog okvira u segmentu korporativnog upravljanja dne saglasnosti Agencije za imenovanje članova Uprave banke.

Politikama i procedurama se, na adekvatan način, primjeren veličini, značaju, prirodi, obimu i kompleksnosti poslovanja Banke, uređuju:

- kriteriji i postupci za procjenu predloženih i imenovanih članova Uprave Banke, u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustvo za obavljanje funkcije člana Uprave Banke;
- mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada lica iz tačke a) nisu primjerena za obavljanje funkcije;
- kriteriji i postupci za procjenu nosioca ključnih funkcija u Banci, u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustvo za obavljanje funkcije i
- mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada lica iz tačke c) nisu primjerena za obavljanje funkcije.

Politike i procedure definišu:

- da odbor za imenovanja, odnosno nadzorni odbor, redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo članova Uprave, te Uprave kao cjeline i o procjeni izvještava Nadzorni odbor;
- interni postupak koji se primjenjuje kod procjene i mjere koje se poduzimaju nakon provedene procjene;
- sposobnosti, vještine i ostale uslove za obavljanje funkcije člana organa banke;
- dokumentaciju koju član organa banke treba dostaviti u svrhu provođenja procjene;
- slučajeve kada je potrebno vršiti ponovnu procjenu, uključujući mjere za utvrđivanje postojanja takvih slučajeva;
- obavezu članova organa banke o redovnom godišnjem obavještavanju banke o svim promjenama koje utječu na njihovo ispunjavanje uslova za obavljanje funkcije, a u slučaju bitne promjene odmah po njenom nastanku;
- uslove i načine dodatnog usavršavanja članova organa banke, a prema potrebama za profesionalnim razvojem članova organa banke; i

dotatno, Banka, u svojim Politikama i procedurama o procjeni članova Nadzornog odbora Banke, detaljno razrađuje pitanja u vezi sa inicijalnom i kontinuiranom procjenom članova Nadzornog odbora Banke u cilju uspješne i efikasne implementacije regulatornog okvira u segmentu korporativnog upravljanja vezano za izbor članova nadzornog odbora banke.

Politikama i procedurama se, na adekvatan način, primjeren veličini, značaju, prirodi, obimu i kompleksnosti poslovanja Banke, uređuju:

- kriteriji i postupci za procjenu ispunjavanja uslova predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora Banke, u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustva za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke, uključujući i nezavisne članove;
- mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada lica iz tačke a) nisu primjerena za obavljanje funkcije;

Politike i procedure definišu:

- a) da odbor za imenovanja, odnosno nadzorni odbor, redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo članova nadzornog odbora, te nadzornog odbora kao cjeline i o procjeni izvještava taj organ.
- b) interni postupak koji se primjenjuje kod procjene i mjere koje se poduzimaju nakon provedene procjene;
- c) sposobnosti, vještine i ostale uslove za obavljanje funkcije člana organa banke;
- d) dokumentaciju koju član organa banke treba dostaviti u svrhu provođenja procjene;
- e) aktivnosti koje treba poduzeti u slučaju izbora članova nadzornog odbora, u pogledu informisanja dioničara o uslovima za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora i kriterijima koje to lice mora ispunjavati za obavljanje funkcije, prije njegovog izbora;
- f) slučajeve kada je potrebno vršiti ponovnu procjenu, uključujući mjere za utvrđivanje postojanja takvih slučajeva;
- g) obavezu članova organa banke o redovnom godišnjem obavještanju banke o svim promjenama koje utječu na njihovo ispunjavanje uslova za obavljanje funkcije, a u slučaju bitne promjene odmah po njenom nastanku;
- h) uslove i načine dodatnog usavršavanja članova organa banke, a prema potrebama za profesionalnim razvojem članova organa banke.

Politikom za odabir članova Nadzornog odbora se, u skladu sa propisima važećim u Bosni i Hercegovini, uređuju osnovni principi za odabir članova Nadzornog odbora Banke, s obzirom na vrstu, obim i složenost poslova u Banci, te njen profil rizičnosti i poslovnu strategiju.

Osnovni principi na kojima se zasniva ciljana struktura Nadzornog odbora Banke, su kako slijedi:

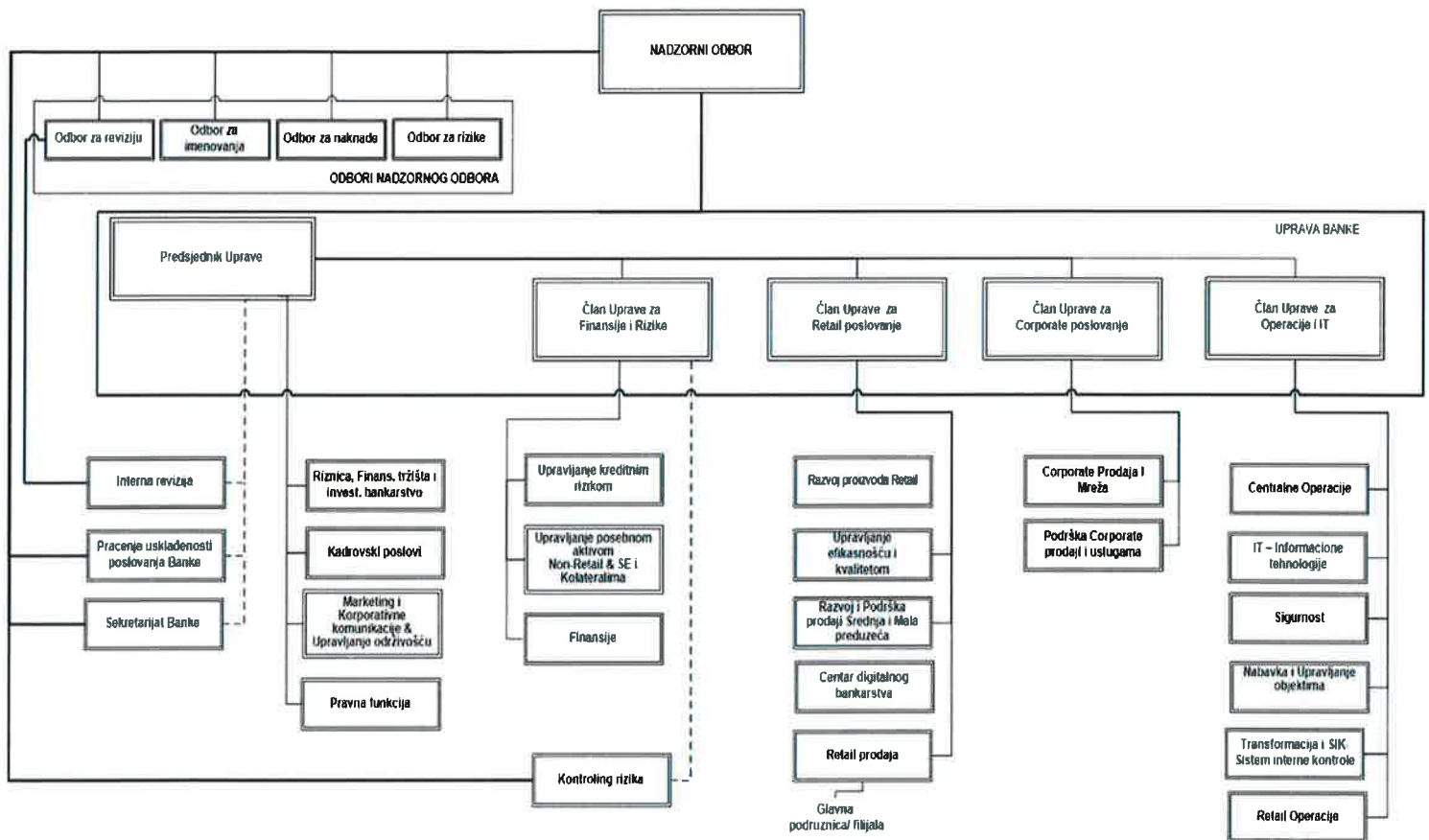
- ✓ Princip kvaliteta i kompetencija;
- ✓ Princip nezavisnosti;
- ✓ Princip raznovrsnosti;
- ✓ Princip kontinuiteta.

Članovi Odbora za reviziju na dan 30.06.2021.		
Red. br.	Ime i prezime	Web lokacije na kojoj se nalaze kratke biografije članova Odbora za reviziju
1.	Renate Kattinger	www.raiffeisenbank.ba
2.	Vojislav Puškarević	www.raiffeisenbank.ba
3.	Nedžad Madžak	www.raiffeisenbank.ba
4.	Benina Veledar	www.raiffeisenbank.ba
5.	Abid Jusić	www.raiffeisenbank.ba

Članovi ostalih odbora Nadzornog odbora na dan 30.06.2021.		
Odbor za imenovanja		Učestalost zasjedanja
1.	Peter Jacenko	Kad god je potrebno izvršiti zadatke i nadležnosti Odbora za imenovanja, ali bar jednom godišnje.
2.	Johannes Kellner	
3.	Zinka Grbo	
Odbor za rizike		Odbor za rizike
1.	Peter Jacenko	Sastanke RC saziva predsjednik kad god je potrebno vršiti aktivnosti i nadležnosti RC, ali najmanje dva puta godišnje.
2.	Markus Kirchmair	
3.	Jasmina Selimović	
Odbor za naknade		Odbor za naknade

1.	Peter Jacenko	Kad god je potrebno izvršiti zadatke i nadležnosti REMCO-a, a najmanje jednom godišnje.
2.	Markus Kirchmair	
	Johannes Kellner	

Način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije:

Slika 1. Organizacijski dijagram Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina 30.06.2021. godine;

Funkcija interne revizije je organizovana kao poseban organizacioni dio Banke, funkcionalno i organizacijski nezavisan o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacionim dijelovima Banke.

Rukovodilac Interne revizije (kao nezavisne funkcija Banke) za svoj rad direktno odgovara Nadzornom odboru Banke čime se njegov hijerarhijski status jasno diverzificira od hijerarhijskog statusa rukovodstva (nivo B-1) ostalih funkcija Banke.

Rukovodioc Interne revizije kreira tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje, a koje dostavlja Upravi Banke, Nadzornom odboru i Odboru za reviziju Banke i najmanje jednom godišnje učestvuju na sjednicama tijela koje izvještavaju.

Poveljom Interne revizije su definisani minimalni standardi za protok informacija između lokalnih Rukovodioca Interne revizije i NO/OR su kako slijedi:

- ✓ Bilateralni sastanak Rukovodioca Interne revizije sa Predsjednikom NO jednom godišnje;

- ✓ Lično prisustvovanje Rukovodioca Interne revizije na sastanku NO najmanje jednom godišnje;
- ✓ Lično prisustvovanje Rukovodioca Interne revizije na sastanku OR najmanje jednom godišnje;

Odjeljenje Interne revizije je na dan 30.06.2021. godine, pored Direktora Interne revizije, brojalo 8 stručno osposobljenih uposlenika.

Organizacija odjeljenja Interne revizije:

Glavne odgovornosti:

- ✓ Ocjena sistema za upravljanje rizicima u Banci i ključnih rizika u cilju identifikovanja, mjerenja, praćenja i kontrole, kao i izvještavanja s ciljem poduzimanja odgovarajućih mjera za ograničavanje i ublažavanje rizika u Banci;
- ✓ Ocjena adekvatnosti i pouzdanosti funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti, kao i efikasnosti i uspješnosti sistema interne kontrole u svim područjima poslovanja Banke;
- ✓ Ocjena sistema izvještavanja nadležnih organa Banke i rukovodioca;
- ✓ Ocjena tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja Banke i sistema računovodstvenih evidencija;
- ✓ Ocjena adekvatnosti upravljanja imovinom Banke;
- ✓ Praćenje i ocjena primjene politike nakanada u Banci;
- ✓ Ocjena adekvatnosti informacionog sistema u Banci;
- ✓ Praćenje i ocjena usklađenosti novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima poslovanja Banke sa zakonom, drugim propisima i općim aktima, standardima i kodeksima, kao i njihov utjecaj na izloženost rizicima;
- ✓ Praćenje i ocjena tačnosti i adekvatnosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa zakonskom regulativom;
- ✓ Ocjena strategije i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala i internu procjenu likvidnosti;
- ✓ Identifikacija slabosti u poslovanju Banke i njenih uposlenika, kao i slučajeva neizvršenja obaveza i prekoračenja ovlaštenja;
- ✓ Informisanje Odbora za reviziju o svim kontrolnim aktivnostima provedenim od strane jedinice;
- ✓ Pomoć Nadzornom odboru i Upravi Banke u kreiranju poslovnih politika Banke, uvođenju novih i revidiranju postojećih;
- ✓ Praćenje i ocjena efikasnosti poslovnih operacija Banke;
- ✓ Postupanja Banke po nalogima i preporukama Agencije i društava za reviziju;
- ✓ Fokus na pouzdanost i integritet finansijskih i operativnih informacija, efektivnost i efikasnost operacija, čuvanja sredstava i poštivanje podzakonskih akata, politika, standarda (internih i grupnih) i ugovora;
- ✓ Poboljšanje rukovođenja rizikom, kontrole i rukovođenje procesima;
- ✓ Očuvanje efektivnih kontrola procjenom njihove efektivnosti i efikasnosti i zahtijevanje stalnih poboljšanja;
- ✓ Identifikacija i procjena značajnih eksponiranosti riziku i doprinos poboljšanju rukovođenja rizikom i sistema internih kontrola;
- ✓ Identifikacija značajnih zakonodavnih ili regulatornih pitanja koja utiču na organizaciju i njihovu pravilnu primjenu;

- ✓ Uspostavljanje planova baziranih na riziku da bi se odredili prioriteta aktivnosti Interne revizije, konzistentne sa ciljevima organizacije;
- ✓ Dostavljanje rezultata revizije odgovarajućim stranama i podnošenje konačnih rezultata stranama koje osiguravaju razmatranje istih.

Imenovano društvo za reviziju finansijskih izvještaja:

Skupština Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina, održana 30.06.2021. godine, uz prethodno odobrenje Agencije za bankarstvo Federacije BiH, izvršila je izbor:

– Deloitte d.o.o. za reviziju, za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Banke kao i revizije procedura za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma sa stanjem na dan 31.12.2021., 31.12.2022., 31.12.2023. i 31.12.2024. godine.

1.3 Regulatorni kapital, zaštitni slojevi kapitala, kapitalni zahtjevi i adekvatnost regulatornog kapitala

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital, kapitalne zahtjeve, adekvatnost regulatornog kapitala, zaštitne slojeve kapitala i finansijsku polugu.

Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital su:

a) iznos regulatornog (priznatog) kapitala, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala banke sa pregledom pojedinih elemenata kapitala;

Kapital		
Br.	Stavka	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	486.743
1.1	OSNOVNI KAPITAL	443.442
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	443.442
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	251.640
1.1.1.1.1	Plaćeni instrumenti kapitala	247.167
1.1.1.1.2	Premija na dionica	4.473
1.1.1.2	Zadržana dobit	219.891
1.1.1.3	Priznata dobit ili gubitak	-
1.1.1.3.1	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	265
1.1.1.3.2	Ostale rezerve	1.230
1.1.1.4	(-) Ostala nematerijalna imovina	-14.333
1.1.1.5	(-) Odgođena porezna imovina koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	-53
1.1.1.6	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako banka ima značajno ulaganje	-15.199
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	43.300
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	43.300

b) opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun regulatornog kapitala;

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata

Red. Br.	Stavka		
1.	Emitent	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Beč, Austrija sa % učešća od 100,00%	Raiffeisen Bank International AG
1.1.	Jedinstvena oznaka	BARFSNR00003 ISIN	AT0000606306 Bloomberg oznaka
	Tretman u skladu sa regulatornim okvirom		
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi	Pojedinačnoj	Pojedinačnoj
3.	Vrsta instrumenta	Redovne dionice	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	247.167 KM	43.300 KM ¹
5.	Nominalni iznos instrumenta	250,00 KM	NP
5.1.	Emisiona cijena	NP	NP
5.2.	Otkupna cijena	NP	NP
6.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital	Obaveza - amortizovana vrijednost
7.	Datum izdavanja instrumenta	Prvo izdavanja instrumenta: 07.11.1992. godine; dodatna naknadna izdanja nakon navedenog datuma	Inicijani Ugovor 27.09.2013. godine Anex Ugovora 15.12.2015. godine
8.	Instrument sa datumom dospijea ili instrument bez datuma dospijea	Bez datuma dospijea	Sa datumom dospijea
8.1.	Inicijalni datum dospijea	Bez dospijea	31.12.2024. godine
9.	Opcija kupovine od strane emitenta	NE	NE
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	NP	NP
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	NP	NP
	Kuponi/dividende		
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjivi	Fiksni pa promjenjiv
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi	NP	Marža iznosi 7,325 % p.a. Kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR uvećan za iznos marže

¹ Iznos subordiniranog duga na dan 30.06.2021. je KM 61.804 hiljada.

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata			
Red. Br.	Stavka		
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	NP	NP
13.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona	Puno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Puno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup	NE	NE
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativni	Nekumulativni
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilni	Nekonvertibilni
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	NP	NP
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti	NP	NP
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije	NP	NP
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija	NP	NP
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	NP	NP
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	NP	NP
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti	NE	NE
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	NP	NP
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti	NP	NP
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	NP	NP
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizma povećanja vrijednosti	NP	NP
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	Isplaćuje se nakon podmirenja svih drugih obaveza prema povjericima	Isplaćuje se nakon podmirenja svih drugih obaveza prema nepodređenim povjericima
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	NE	NE
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	NP	NP

c) opis svih ograničenja koji se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog (priznatog) kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ova ograničenja odnose.

Odluka o izračunavanju kapitala Banke sadrži inovirani koncept regulatornog kapitala u odnosu na postojeći regulatorni okvir i faktičko stanje u bankarskom sistemu u BiH. Dodatno, ovom odlukom se bliže utvrđuju minimalni standardi kapitala i minimalni standardi za kreiranje i provođenje programa za upravljanje kapitalom koji je Banka dužna da osigura, kontinuirano održava i provodi, kao i dodatne mjere zaštite kapitala.

Postupajući u skladu sa Odlukom i propisanim zahtjevima Banka mora u svakom trenutku ispunjavati propisane kapitalne zahtjeve za redovni osnovni kapital, osnovni kapital i regulatorni kapital. Odluka o izračunavanju kapitala propisuje sljedeće kapitalne zahtjeve:

- a) stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75%;
- b) stopu osnovnog kapitala od 9%;
- c) stopu regulatornog kapitala od 12%.

U podzakonskom aktu, član 39. Odluke o izračunavanju kapitala banaka, propisan je zahtjev za održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala na način da zaštitni sloj za očuvanje kapitala banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge u iznosu od najmanje 6% nastavno na član 37. Odluke.

U skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala, Banka sačinjava izvještajni Obrazac KA 3 - Stope kapitala i nivoi kapitala i Obrazac FP - Izračun stope finansijske poluge (C 47.00), te iste dostavlja regulatoru kvartalno do narednog mjeseca po isteku kvartala. Pored navedenog, Banka na mjesečnoj osnovi vrši praćenje i usklađivanje svog poslovanja sa ciljem održavanja koeficijenata u propisanim ograničenjima.

Banka u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala prepoznaje regulatorna usklađenja na izvještajni datum u vidu nematerijalne imovine, odgođenih poreznih sredstava, direktnih ili indirektnih ulaganja Banke u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekta finansijskog sektora odnosno značajnih ulaganja.

Banka je na izvještajni datum 30.06.2021 godine raspolagala sa sljedećim regulatornim usklađenjima:

- ✓ Ostala nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 14.333 hiljada KM, od kojih se najveći dio odnosi na prava na inovacije, patente i licence te kupljeni softver;
- ✓ Odgođena porezna sredstava 53 hiljada KM,
- ✓ Direktna ili indirektna ulaganja Banke u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekta finansijskog sektora odnosno značajnih ulaganja u iznosu od 15.199 hiljada KM. Značajna ulaganja Banke u finansijski sektor iznose 15.199 hiljada KM, od čega se najvećim dijelom ista odnose na značajno ulaganje u Raiffeisen Leasing doo Sarajevo u iznosu od 10.051 hiljada KM.

Podaci, odnosno informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost regulatornog kapitala su:

- a) iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik (standardizovani pristup) za svaku kategoriju izloženosti;
- b) iznos kapitalnog zahtjeva za rizik namirenja (isporuke);
- c) iznos pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, sa posebnim objavljivanjem iznosa kapitalnog zahtjeva za specifični i opći rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata, dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definirana Odlukom o velikim izloženostima, kapitalnog zahtjeva za devizni rizik i kapitalnog zahtjeva za robni rizik;
- d) iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik i vrstu pristupa primijenjenog za računanje ovog zahtjeva (pristup osnovnog pokazatelja ili standardizovani pristup);
- e) dodatni kapitalni zahtjevi za velike izloženosti iz knjige trgovanja;
- f) stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala, stopa osnovnog kapitala i stopa regulatornog kapitala);

Banka pri izračunu adekvatnosti kapitala i izloženosti riziku koristi standardizovani pristup u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala Banke.

Adekvatnost kapitala			
Red. br.	Stavka	Iznos izloženosti ponderisan rizikom	Kapitalni zahtjevi
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	29.693	3.563
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama i lokalnim vlastima	35.900	4.308

Adekvatnost kapitala			
Red. br.	Stavka	Iznos izloženosti ponderisan rizikom	Kapitalni zahtjevi
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	8.807	1.057
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	151.746	18.209
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	516.100	61.932
8.	Izloženosti prema stanovništvu	1.145.847	137.502
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	290.326	34.839
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	50.632	6.076
11.	Visokorizične izloženosti	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	171	21
16.	Ostale izloženosti	141.553	16.986
17.	Ukupni kapitalni zahtjev za kreditni rizik		284.493
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/ispоруke		-
19.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike		11.718
19.1	Kapitalni zahtjev za devizni rizik		11.718
20.	Kapitalni zahtjev za operativni rizik		32.359
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala		16,20
22.	Stopa osnovnog kapitala		16,20
23.	Stopa regulatornog kapitala		17,78

Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika - ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza - ECA:

a) definicije pojmova izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, i izloženosti u kašnjenju (past due), za računovodstvene potrebe;

Plasmani u statusu neizmirenja obaveza (dužnici su došli u značajne finansijske probleme ili se očekuje kašnjenje u izmirivanju obaveza) zahtijevaju poseban tretman te su isti u nadležnosti odjela za Upravljanje posebnom aktivom Non- Retail & SE i Kolaterali. Poslovanje s ranije navedenom grupom klijenata kao i naplata dospjelih dugovanja ima značajnu ulogu u samom obračunu ispravke vrijednosti. Pravovremen transfer klijenata u nadležnost jedinice Upravljanje posebnom aktivom Non Retail & SE i Kolaterali, odnosno rano uključivanje, Banka je obezbijedila kroz funkciju jedinice Credit Risk Management - Corporate, SE, FI & LRG.

Status neizmirenja obaveza je definisan kao događaj gdje dužnik:

- ✓ Vrlo vjerovatno neće izmiriti kreditne obaveze prema Banci iz vlastitog novčanog toka (unlikely to pay), a ne novčanog toka od prodaje kolaterala izuzimajući transakcije kod kojih je primarni izvor otplate prodaja finansirane robe ili prodaja finansirane imovine;
- ✓ Kasni sa izmirenjem kreditnih obaveza prema Banci više od 90 dana uvažavajući prag materijalnosti (90+).

Prag materijalnosti za pravna lica je EUR 500,00 i 1% od ukupno ugovorenih kreditnih plasmana. Prag materijalnosti računa se uzimajući u obzir dospjeli, neplaćeni dug dužnika prema Banci u odnosu na ukupnu bilansnu izloženost/obavezu dužnika.

Sa 30.11.2019. godine Retail portfolio menadžement je primjenio pravila nove defaultne definicije, što je podrazumjevalo novu definiciju i nivo statusa neizmirenja obaveza, te definisana pravila za oporavak odnosno povratak klijenta u performing status, što je decidno definisano u Uputstvu za tretman default-a. Status neizmirenja obaveza je definisan kao događaj gdje dužnik:

- ✓ vrlo vjerovatno neće izmiriti kreditne obaveze prema Banci iz vlastitog novčanog toka (unlikely to pay), a ne novčanog toka od prodaje kolaterala;
- ✓ kasni sa izmirenjem kreditnih obaveza prema Banci više od 90 dana uvažavajući prag materijalnosti (90+).

Prag materijalnosti za fizička lica je EUR 100,00 i 1% od plasmana, pri čemu je važno naglasiti da status neizmirenja jedne partije znači status neizmirenja obaveza za partije sličnih karakteristika, a u konačnici i status neizmirenja obaveza na nivou klijenta u slučaju da eksponiranost partija u statusu neizmirenja obaveza čini 20% ili više eksponiranosti klijenta. Dodjela default statusa je na nivou partije/proizvoda uz primjenu 20% pulling cross default-a.

b) opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik i rezervisanja po gubicima za vanbilansne stavke;

Banka je u obavezi primjenjivati metodologiju rezervisanja za kreditne gubitke prema Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Banka od 01.01.2018. godine primjenjuje Međunarodni standard finansijskog izvještavanja – MSFI 9 koji propisuje novi model očekivanih kreditnih gubitaka za prepoznavanje i mjerenje rezervisanja a ima za cilj ubrzati prepoznavanje gubitaka uz zahtjev rezervisanja za pokrivanje i već nastalih gubitaka i gubitaka koji se očekuju u budućnosti.

Metode i procesi obračuna rezervisanja definisani su za sve segmente poslovanja Banke na koje se odnosi kreditni rizik i vrši se na imovinu podložnu kreditnom riziku koja je klasifikovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni prihod. U ostalim slučajevima imovina se iskazuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. MSFI 9 obračun rezervisanja primjenjuje se i na sve vanbilansne finansijske instrumente koji su klasifikovani po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni prihod.

MSFI 9 prepoznaje tri nivoa ispravki vrijednosti zavisno od procjene obima kreditnog umanjenja od prvobitnog priznavanja finansijskog instrumenta.

Kada kreditni rizik za finansijski instrument nije značajno povećan od prvobitnog priznavanja, Banka mjeri izdvajanja za gubitke za taj finansijski instrument u iznosu koji je jednak 12-mjesečnom očekivanom kreditnom gubitku. Navedeni instrument pripada nivou 1 kreditnog rizika.

Kada je kreditni rizik za finansijski instrument značajno povećan od prvobitnog priznavanja, Banka mjeri izdvajanja za gubitke za taj finansijski instrument u iznosu koji je jednak cjeloživotnom očekivanom kreditnom gubitku. Navedeni instrument pripada nivou 2 kreditnog rizika, sve dok nije u statusu neizmirenja obaveza, čime prelazi u nivo kreditnog rizika 3. Pored navedenih nivoa, definisana je i imovina koja je kupljena ili nastala finansijska imovina sa kreditnim gubitkom i obilježava se kao POCI imovina.

Segment aktive **Non retail** obuhvata korporativna i mala i srednja pravna lica, državne institucije i institucije lokalne samouprave, te banke i druge finansijske institucije, fizička lica koja u skladu sa standardima RBI Group pripadaju segmentu aktive Non Retail.

Procjena da li da se priznaju cjeloživotni očekivani kreditni gubici zasniva se na značajnom povećanju vjerovatnoće ili rizika od neizvršenja obaveza i ista se vrši na pojedinačnoj tj. individualnoj osnovi. Očekivani kreditni gubici se obračunavaju kao zbir marginalnih gubitaka koji se javljaju u svakom vremenskom periodu na datum bilansa stanja.

Na svaki datum izvještavanja se vrši provjera da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta od početnog priznavanja. Provjera se vrši na nivou pojedinačne partije/okvirnog ugovora koristeći kvantitativne i kvalitativne informacije.

Kvantitativni faktor povećanja kreditnog rizika jeste povećanje PD-a između datuma izvještavanja i datuma početnog priznavanja. PD prag je podešen na 250%, ali je vremenski zavisian.

Kvalitativni faktori povećanja kreditnog rizika navedeni su u MSFI 9 B.5.5.17 odjeljku te su uglavnom sadržani u internom ratingu klijenata. Dodati kvalitativni faktori povećanja kreditnog rizika su Credit Risk status (CRS) status, Forbearance i 30 dana kašnjenja te oni predstavljaju triggere za prelazak izloženosti u nivo kreditnog rizika 2. Pored rejtinga, kvalitativni faktori povećanja kreditnog rizika su holistički pristup, značajne promjene ugovora, eksterni tržišni indikatori i ostali faktori.

Izračuni očekivanih kreditnih gubitaka se baziraju na četiri komponente:

- Ekspozicija u defaultu (EAD) - procjena ekspozicije za slučaj defaulta na neki datum u budućnosti, uzimajući u obzir očekivane promjene u ekspoziciji nakon datuma izvještavanja, uključujući otplatu glavnice i kamata i očekivana povlačenja neiskorištenih sredstava.
- Vjerovatnoća defaulta (PD) - procjena vjerovatnoće defaulta u određenom vremenskom periodu.
- Gubitak na datum defaulta (LGD) - procjena gubitka usljed defaulta. Baziran je na razlici između ugovorenih novčanih tokova i onih koje kreditor očekuje da će primiti, uključujući naplatu od kolaterala. Obično se iskazuje kao procenat od EAD-a.
- Diskontna stopa – ona se koristi za diskontovanje očekivanih gubitaka u sadašnju vrijednost na datum izvještavanja koristeći efektivnu kamatnu stopu (EKS) od inicijalnog priznavanja.

Pored bilansnih, vanbilansni finansijski instrumenti su također uključeni u izračun rezervisanja. Da bi se odrazio mogući rizik koji proizlazi iz povlačenja vanbilansne izloženosti, banka koristi modele koji predviđaju vjerovatnoću povlačenja određenih vanbilansnih sredstava i konverzije u bilansni finansijski instrument. Rezultat jeste izračun EAD koeficijenta (EAD coeff) koji se množi sa vanbilansnom ekspozicijom kako bi se dobio rizični dio vanbilansne ekspozicije koji dalje služi za izračun ECL-a.

EAD model se razvija samo za portfolije višeg rizika (tj. Corporate i SMB), pošto drugi portfoliji (FI, LRG, SOV) obično nemaju proizvode sa vanbilansnim izloženostima i stoga ne zahtjevaju EAD modeliranje (tj. EAD je jednak iskorištenom iznosu).

Vjerovatnoća default-a - PD

RBI grupacija ima jedinstven i unificiran pristup rangiranju svih SMB i Corporate klijenata u svim mrežnim bankama. Statistički modeli su razvijeni u skladu sa zahtjevima Basel II Internal Rating Based Approach (IRB). IRB rating modeli su osnova za izračun PD parametara korištenih za izračun ispravke vrijednosti prema MSFI 9 metodologiji.

Procjena i kalibracija PD-a se vrši na godišnjem nivou, a za potrebe MSFI 9, PD parametar je u osnovi PD vektor koji opisuje PD krivu tokom vremena, tj. krivu cjeloživotne vjerovatnoće defaulta.

Cjeloživotni PD-evi se grade od 12-mjesečnih PD-eva. To podrazumjeva formiranje PD krive koja će pokazivati očekivano kretanje rizika defaulta u toku života finansijskog instrumenta. Što je duži rok dospelja finansijskog instrumenta, to je veći rizik od defaulta. Treba uzeti u obzir i efekat poboljšanja kreditnog rizika kako se približava datum dospelja finansijskog instrumenta.

Svi modeli su zasnovani na statističkom modelu i bazirani su na internim Non-retail podacima.

Na izračunate cjeloživotne PD vrijednosti se primjenjuju makroekonomski faktori kako bi bili usklađeni s očekivanim makroekonomskim kretanjima. Informacije o budućnosti (makroekonomski izgledi) trebale bi obuhvatiti kretanje portfelja rezervisanja između ekonomski dobrih i stresnih vremena.

Za potrebe makroekonomskih prilagođavanja se predviđaju tri vrste scenarija od strane odjela Istraživanje i Savjetovanje: "Optimistic", "Base" i "Pessimistic".

Gubitak u slučaju defaulta – LGD

U slučaju defaultnog događaja parametar LGD pokazuje koliko ekspozicije će biti gubitak.

LGD se može izračunati na bilo kojem granularnom nivou, tj. na nivou klijenta, proizvoda ili ugovora što zavisi od dostupnosti podataka i karakteristika portfelja, pa nivo granularnosti zavisi od vrste portfolija, segmenta i oblika odnosa između Banke i klijenta.

Osnovna podjela LGD-a se vrši prema tome da li je izloženost osigurana kolateralom nekretninom ili ne.

Osjetljivost LGD-a na makroekonomske uslove se modelira putem stope oporavka (Cure Rate) i makro koeficijenta. Ideja je da se dugoročni prosječni LGD predstavi kao ponderisani prosjek oporavljenog (povratak u performing) LGD-a i zatvorenog LGD-a (zatvoren i nije vraćen u performing).

Segment aktive **Retail** obuhvata Micro preduzeća i fizička lica koja u skladu sa standardima RBI Group pripadaju segmentu aktive Retail.

Na svaki datum izvještavanja Banka procjenjuje da li se kreditni rizik finansijskog instrumenta značajno povećao od datuma inicijalnog priznavanja. Analiza kreditnog rizika podrazumijeva multifaktorsku i holističku analizu. To znači da je procjena napravljena korištenjem kvalitativnih ili kvantitativnih inputa ili njihova kombinacija i hoće li određeni faktor biti relevantan, ovisit će o vrsti proizvoda, karakteristikama finansijskih instrumenata i zajmoprimca, kao i geografskoj regiji. Može biti i slučaj da neki faktori ili pokazatelji nisu dostupni na pojedinačnom nivou i stoga ih treba procijeniti na kolektivnoj osnovi.

MSFI 9 objašnjava da subjekt može primijeniti različite pristupe prilikom procjene da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika - uključujući upotrebu različitih pristupa za različite finansijske instrumente. Pristup koji ne uključuje eksplicitni PD kao input, kao što je pristup stopi kreditnog gubitka, može se koristiti pod uvjetom da je subjekt u stanju razdvojiti promjene u riziku od neplaćanja od ostalih promjena u očekivanim kreditnim gubicima - npr. zbog kolaterala. Bilo koji pristup koji se koristi uzima u obzir:

- Promjenu rizika od defaulta pri početnom priznavanju;
- Očekivani životni vijek finansijskog instrumenta; i
- Razumne i podržane informacije dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora koji mogu utjecati na kredit.

U Retail segmentu, proces procjene izmjena u kreditnom riziku ima dva glavna elementa:

- kvalitativni element. Jedan od kvalitativnih kriterija služi kao indikator krajnje granice (preko 30 dana kašnjenja je moguće samo iz tehničkih razloga), i
- kvantitativni element (tj. onaj koji odražava kvantitativnu komparaciju vjerovatnoće kašnjenja tokom trajanja plasmana pri izvještavanju (PD lifetime) i pri inicijalno iskazanoj vrijednosti). Informacija o budućim događanjima se dodaje kao makroekonomski višak rezervisanja.

Kvantitativna analiza se zasniva na promjenama vjerovatnoće kašnjenja tokom trajanja plasmana (PD lifetime). Pri izradi modela vjerovatnoće kašnjenja tokom vremena trajanja plasmana, postoje dva moguća nivoa:

- Nivo rejting razreda - potreban je za sve portfelje kod kojih se PD procjene već koriste kod obračuna kapitala Stuba I ili II, pri čemu je uspostavljen rejting sistem koji se validira na godišnjem nivou.
- Nivo portfelja - za sve ostale portfelje. Vjerovatnoća kašnjenja tokom trajanja plasmana za kalkulaciju očekivanog kredinog gubitka se dobija iz analize održivosti ili standardizacije.

Kvalitativni faktori su uzeti u obzir kako bi dopunili procjenu povećanog kreditnog rizika, a također i u slučajevima kada postoje samo kvalitativni faktori procjena će biti urađena samo na osnovu ovih faktora. Kvalitativni faktori povećanja kreditnog rizika navedeni su u MSFI 9 B.5.5.17 odjeljku te su uglavnom sadržani u internom rejtingu klijenata. Dodatni kvalitativni faktori povećanja kreditnog rizika su Forbearance, holistički pristup, značajne promjene ugovora, eksterni tržišni indikatori i ostali faktori.

Proces obračuna ECL obuhvata slijedeće korake:

- 1. korak:** Priprema odgovarajućih procjena rizika PD, LGD, EAD za svaki budući period, uključujući makroekonomski višak rezervisanja.
- 2. korak:** Obračun ECL za svaki mjesečni period u svakom scenariju.
- 3. korak:** Diskontirani obračun ECL za svaki period u svakom scenariju.
- 4. korak:** Obračun ukupnih diskontiranih ECL (12-mjesečni vijek trajanja plasmana) za svaki scenario.
- 5. korak:** Obračun konačnih ECL (12-mjesečni vijek trajanja plasmana) kao ECL ponderisani stepenom vjerovatnoće u svim scenarijima.

U slučaju **revolving proizvoda**, treba uzeti u obzir promjene u pogledu korištenja nepovučenog dijela obaveze. U ove svrhe koristit će se **Faktor kreditne konverzije (CCF)** usklađen prema MSFI 9. Što se tiče portfelja sa kreiranim IRB modelima, mogu se koristiti vrijednosti CCF-a po Bazelu, a na nivou pool-a tako da se uklone marže konzervativizma.

Najrelevantnije vrijednosti za Retail segment su:

- 20% za neiskorištene kreditne plasmane (ugovori o kreditiranju, izdavanju garancija ili akceptata sa originalnim dospijećem do i uključujući period od jedne godine).
- 50% za neiskorištene kreditne plasmane (ugovori o kreditiranju, kupovini vrijednosnih papira, izdavanju garancija ili akceptata) sa originalnim dospijećem dužim od jedne godine.

U svrhe utvrđivanja prvobitnog dospijeća, koristit će se isti datum kao onaj primijenjen kod procjenjenog roka važenja revolving eksponiranosti.

Što se tiče drugih proizvoda iz Retail segmenta (npr. Garancije), primjenjivat će se vrijednosti iz CRR-a (engl. Capital Requirement Regulation), Aneks 1.

Ispravke vrijednosti za kreditni rizik i naplatu potraživanja u statusu neizmirenja obaveza za Non-Retail klijente, koji su evidentirani kroz bilans uspjeha se obračunavaju u nivo kreditnog rizika 3 po MSFI 9 metodologiji. Specifičnost ovih ispravki se ogleda kroz samu metodologiju, gdje standard omogućava primjenu više scenarija očekivanja na konkretnom slučaju, iz kojih se uzima prosjek vjerovatnoće ostvarenja za konačni obračun. U scenarijima se mogu koristiti vrijednosti kolaterala, novčani tokovi koje generiše pravno lice ili drugi dokumentovani izvori novčanih tokova. Konkretno, Banka koristi (minimalno) 2 scenarija, čija vjerovatnoća može biti 90% i 10%. Za određene parametre kalkulacije, radi se godišnji back testing podataka, te eventualno korigovanje istih, a sve u svrhu korektnijeg obračuna ispravki vrijednosti ove kategorije potraživanja. Obračun i knjiženje se vrši na mjesečnom nivou *na individualnoj osnovi, uzimajući u obzir specifičnosti svakog pojedinog klijenta i proizvoda koji koristi*, uz prethodno odobrenje od strane Kreditnog odbora za problematične plasmane.

Ispravke vrijednosti za kreditni rizik i naplatu potraživanja u statusu neizmirenja obaveza za Retail klijente, koji su evidentirani kroz bilans uspjeha se obračunavaju u nivo kreditnog rizika 3 po MSFI 9 metodologiji. Prilikom obračuna rezervisanja za Retail Segment Banka ne uzima u obzir vrijednost kolaterala, već se računa najbolja procjena očekivanog kreditnog gubitka. Banka smatra da je najadekvatniji način prikazivanja historijskih podataka o gubicima upravo procjena očekivanih novčanih tokova po osnovu neobezbjedene eksponiranosti u defaultu, a osnovom korištenja tzv. parametra Najbolje procjene očekivanog gubitka (BEEL). Po definiciji, ovaj parametar odražava najvjerovatniju mogućnost nastanka gubitka u vezi partija u defaultu koje imaju slične profile rizika i povrata sredstava, te pruža statistički procijenjen nivo gubitka po ovim partijama. Stoga se BEEL (u svrhe prilagođavanja ugovornog novčanog toka sa procijenjenom stopom povrata) primjenjuje na homogenu grupu partija. Model procjene BEEL-a uzima u obzir umanjene stope povrata za eksponiranosti koje su već u defaultu. Pošto je ovaj model osmišljen tako da pruža najbolju procjenu mogućnosti gubitka do kraja workout perioda, za partije kod kojih se period promatranja poklapa sa krajem workout perioda pretpostavlja se da imaju nultu stopu povrata, tj. BEEL je jednak 100%. Kako bi se postigla adekvatnost u svrhe rezervisanja, osigurava se da se tokom svakog izvještajnog perioda svaka partija u defaultu veže sa procjenom koja odražava aktuelne podatke o stopi povrata za datu partiju, a kako bi se time utvrdila očekivana mogućnost povrata sredstava. Vrijednosti BEEL se ažuriraju na mjesečnoj osnovi.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive, RBBH vrši izračun ispravki vrijednosti za bilansne stavke aktive kao i rezervisanja za potencijalne obaveze na mjesečnom nivou. Nakon što se ispravke izračunaju prema interno razvijenim MSFI 9 modelima, iste se za svaku pojedinačnu izloženost usklađuju prema definisanim uslovima za nivo kreditnog rizika 1, 2 i 3 u smislu zahtjevanih minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka definisanih u članovima, 23, 24, 25 i 26 Odluke, te se u konačnici knjiži veći iznos od dva pomenuta.

Obračun i knjiženje rezervisanja se vrši uz prethodnu kontrolu i odobrenje nadležnog člana Uprave.

- a) **ukupan iznos izloženosti banke nakon prilagodbe vrijednosti i rezervisanja, izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika (neto izloženosti) kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda po kategorijama izloženosti;**

Red.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti	Prosječne neto izloženosti
------	------------------------	-----------------------------	----------------------------

br.		na kraju perioda (u 000 KM)	tokom perioda (u 000 KM)
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1,134,838	1,096,395
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	68,831	68,431
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	19,829	19,261
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	15,466	11,538
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	616,338	602,552
7	Izloženosti prema privrednim društvima	869,831	892,479
8	Izloženosti prema stanovništvu	1,889,919	1,876,677
9	Izloženosti osigurane nekretninama	487,773	485,290
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	45,543	46,231
11	Visokorizične izloženosti	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	171	202
16	Ostale izloženosti	861,066	845,646

b) geografsku podjelu izloženosti po značajnijim područjima, prema kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu po potrebi (u 000 KM);

RED. BR.	VRSTA IZLOŽENOSTI	BOSNA I HERCEGOVINA	NJEMAČKA	BELGIJA	AUSTRIJA	NORVEŠKA	ŠVEDSKA	FRANCUSKA	SJEVERNA MAKEDONIJA	SAD	SRBIJA	NIZOZEMSKA	UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE BRITANIJE I IRSKE	HRVATSKA	OSTALE ZEMLJE*	OSTALE ZEMLJE EU**	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1,057,006	-	-	15,676	-	-	32,462	18,902	-	10,790	-	-	-	2	0	1,134,838
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	68,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68,831
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	9,976	9,853	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19,829
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	7,876	-	-	7,590	-	-	-	15,466
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	29,238	253,899	124,258	96,853	52,129	34,889	-	-	3,145	57	9,731	18	5,397	3,723	3,000	616,338
7	Izloženosti prema privrednim društvima	868,419	0	5	284	-	-	-	-	982	-	-	-	-	121	19	869,831
8	Izloženosti prema stanovništvu	1,888,335	237	1	157	0	0	6	101	7	57	6	4	290	281	437	1,889,919
9	Izloženosti osigurane nekretninama	486,774	177	-	120	-	-	-	99	-	49	-	-	44	358	152	487,773
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	45,533	-	-	0	-	-	-	2	-	1	-	-	1	6	-	45,543
11	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

RED. BR.	VRSTA IZLOŽENOSTI	BOSNA I HERCEGOVINA	NJEMAČKA	BELGIJA	AUSTRIJA	NORVEŠKA	ŠVEDSKA	FRANCUSKA	SJEVERNA MAKEDONIJA	SAD	SRBIJA	NIZOZEMSKA	UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE BRITANIJE I IRSKE	HRVATSKA	OSTALE ZEMLJE*	OSTALE ZEMLJE EU**	Ukupno
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	-	139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	171
16	Ostale izloženosti	861,066	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	861,066

Značajnost geografskih područja ili zemalja utvrđuje se pomoću praga materijalnosti, koji je postavljen na način da je izloženost prema zemlji značajna ukoliko ukupna neto izloženost Banke prema istoj prelazi 1% regulatornog kapitala Banke na 30.06.2021.

* Zemlje koje se ne smatraju značajnima, a koje su uvrštene u kolone „Ostale zemlje” su: Albanija, Alžir, Argentina, Australija, Azerbejdžan, Bahrein, Bangladeš, Belorusija, Brazil, Čad, Čile, Crna Gora, Egipat, Etiopija, Filipini, Indija, Indonezija, Irak, Iran, Izrael, Japan, Jemen, Jordan, Južna Afrika, Kanada, Katar, Kenija, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Republika Koreja, Kosovo, Kuvajt, Liban, Libija, Malezija, Maroko, Meksiko, Moldavija, Namibija, Nepal, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palestina, Ruska Federacija, Saudijska Arabija, Sirijska Arapska Republika, Šri Lanka, Sudan, Švicarska, Turska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Ukrajina, Uzbekistan, Venecuela.

** Zemlje koje se ne smatraju značajnima, a koje su uvrštene u kolone „Ostale zemlje EU” su: Bugarska, Češka Republika, Danska, Finska, Grčka, Irska, Italija, Letonija, Luksemburg, Mađarska, Poljska, Portugalija, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)

Red. br.	Vrsta izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda I kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom I djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko I na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava I rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,056,63 ⁹	-	-	-	78,197	-	-	-	2	1,134,83 ⁸
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68,830	-	-	-	1	68,831
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	4,326	1	0	0	-	0	4	10,652	-	242	67	755	14	3,645	59	65	19,829
4	Izloženosti prema multilateralim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,466	-	-	-	-	-	-	-	-	15,466
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	616,308	-	-	30	-	-	-	-	-	616,338
7	Izloženosti prema privrednim društvima	5,805	339	188,64 ⁶	5,012	7,058	60,420	500,149	38,074	9,838	38,279	7,326	2,277	3,891	2,291	-	-	5	50	370	869,831
8	Izloženosti prema stanovništvu	4,233	1,42 ²	72,555	180	1,954	54,802	148,447	56,946	2,364	14,735	1,019	540	19,02 ⁴	3,395	0	846	1,300	323	1,505,73 ³	1,889,91 ⁹
9	Izloženosti osigurane nekretninama	1,187	60	70,764	890	2,319	22,198	197,589	12,486	847	3,971	-	3,666	5,270	584	-	-	516	-	165,426	487,773
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	10	0	3,150	-	(18)	247	3,255	537	41	157	-	0	(24)	24	-	(5)	1	-	38,167	45,543
11	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Red. br.	Vrsta izloženosti	Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)																				
		Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Ukupno	
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom proleonom	
14	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	.	.	139	171	
16	Ostale izloženosti	.	.	0	60,498	796,547	4,021	861,066

d) prema preostalom roku dospijeća svih izloženosti, po kategorijama izloženosti, a ako je primjenjivo i detaljnije (u 000 KM);

Preostali rok do dospijeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Red. br.	Kategorija izloženosti	≤ 1 god	> 1 ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	10,149	56,891	10,790	1,057,008	1,134,838
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	5,474	33,670	14,565	15,122	68,831
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	5,869	8,155	1,846	3,959	19,829
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	15,366	86	14	15,466
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	540,975	21,721	245	53,397	616,338
7	Izloženosti prema privrednim društvima	573,447	121,860	49,645	124,879	869,831
8	Izloženosti prema stanovništvu	221,511	430,399	860,592	377,417	1,889,919
9	Izloženosti osigurane nekretninama	130,332	147,223	209,132	1,086	487,773
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1,522	10,797	28,798	4,425	45,543
11	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	171	171
16	Ostale izloženosti	-	-	-	861,066	861,066

e) prema značajnoj privrednoj grani, iznos bruto izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, bruto iznosu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i bruto iznosu ostalih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke u 000 KM)

Izloženosti prema značajnoj grani privrede							
Red. br.	Grana privrede	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3,074	3,065	2,825	2,766	11,430	205
2	Vađenje ruda i kamena	2	2	2	2	1,853	32
3	Prerađivačka industrija	14,377	11,227	10,562	7,820	357,297	25,232
4	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	-	-	-	-	10,479	71
5	Snadbijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	892	910	615	625	11,516	185
6	Građevinarstvo	1,913	1,666	2,225	846	139,448	2,027
7	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	20,783	17,528	22,485	14,764	923,562	16,879
8	Saobraćaj i skladištenje	3,152	2,615	1,749	1,380	110,125	2,619
9	Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	994	952	360	307	15,735	2,686
10	Informacije i komunikacije	998	841	809	449	57,426	438
11	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	347	347	15	1	2,505,991	2,000
12	Poslovanje nekretninama	73	73	111	73	6,730	247
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	667	691	422	344	28,947	382
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	282	259	247	212	6,533	166
15	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	-	-	71	4	151,592	3,810
16	Obrazovanje	33	38	9	3	870	10
17	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	15	14	30	14	5,534	68
18	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	3	0	439	8
19	Ostale djelatnosti	139,468	101,301	72,859	57,899	1,707,919	32,301
20	Ukupno	187,072	141,530	115,400	87,508	6,053,426	89,364

f) prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) iz tačke g) ovog stava tokom izvještajnog perioda, koji uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje;

	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (u 000 KM)	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza (u 000 KM)
Početno stanje	133,604	93,610
Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	37,114	29,995
Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	(29,188)	(34,241)
Završno stanje	141,530	89,364

g) za svaku od kategorija izloženosti:

- 1) naziv odabrane ECAI ili ECA, kao i razloge za svaku promjenu izbora istih;
- 2) kategorije izloženosti za koje se upotrebljava procjena kreditnog rejtinga ECAI ili ECA;
- 3) opis procedura koje se odnose na primjenu kreditnog rejtinga izdavaoca ili emitiranih finansijskih instrumenata izdavaoca na pojedine pozicije iz bankarske knjige;
- 4) raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika;
- 5) iznose izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza i sa izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Banka od datuma stupanja na snagu Odluke o izračunavanju kapitala banke Agencije za bankarstvo Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/17) nije mijenjala odabrane ECAI (ECAI - Vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika). Banka, kao i u prethodnom periodu, koristi procjene kreditne kvalitete sljedećih ECAI institucija:

- ✓ Standard & Poor's;
- ✓ Moody's;
- ✓ Fitch.

ECAI rejtinzi upotrebljavaju se za izloženosti prema: centralnim vladama i centralnim bankama, regionalnim vladama, javnom sektoru, privrednim društvima i institucijama. Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće stepene kreditnog kvaliteta se vrši na bazi rasporeda nivoa kreditne kvalitete u odnosu na rejting koji dodjeljuje ECAI.

Prikaz kreditnih rejtinga vanskih institucija za procjenu kreditnog rizika po stepeni kreditne kvalitete je prikazan u tabeli u nastavku:

Stepen kreditne kvalitete	Fitch's	Moody's	S&P's
1	AAA do AA-	Aaa do Aa3	AAA do AA-
2	A+ do A-	A1 do A3	A+ do A-
3	BBB+ do BBB-	Baa1 do Baa3	BBB+ do BBB-
4	BB+ do BB-	Ba1 do Ba3	BB+ do BB-
5	B+ do B-	B1 do B3	B+ do B-
6	CCC + i niže	Caa1 i niže	CCC + i niže

Utvrđivanje nivoa kreditne kvalitete Banka vrši na sljedeći način:

- ✓ Ako su za određenog klijenta date različite procjene nivoa kreditne kvalitete od strane odabranih ECAI-a onda se odabire ona procjena koja ima niži nivo kreditne kvalitete i nastavno se izloženosti dodjeljuje ponder rizika tog nižeg nivoa kvalitete (što je ustvari veći ponder rizika odnosno oprezniji tretman izloženosti);
- ✓ Prioritetno se analizira eksterni rating klijenta. Ukoliko isti ne postoji, tada se posmatra rating države porijekla klijenta. Za izloženosti prema klijentima, za koje ne postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a, koristi se kreditna procjena koja se dodjeljuje centralnoj vladi, u kojoj klijent ima sjedište.

Iznosi Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite na dan 30.06.2021. su prikazani u tabeli u nastavku:

Prije i poslije korištenja kreditne zaštite					
Red. br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite (u 000 KM)		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite (u 000 KM)	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1,134,838	-	1,134,837	-
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	68,831	-	68,822	-
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	19,829	-	19,764	-
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	15,466	-	15,466	-
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	616,338	-	616,338	-
7	Izloženosti prema privrednim društvima	869,831	6,609	863,867	6,292
8	Izloženosti prema stanovništvu	1,889,919	38,934	1,869,025	38,672
9	Izloženosti osigurane nekretninama	487,773	-	487,705	-
10	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-
11	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-

Prije i poslije korištenja kreditne zaštite					
Red. br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite (u 000 KM)		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite (u 000 KM)	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
12	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
13	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	-
14	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	171	-	171	-
15	Ostale izloženosti	861,066	-	861,066	-

Banka je dužna da objavljuje podatke, odnosno informacije koji se odnose na protuciklični zaštitni sloj kapitala:

- a) *geografsku raspodjelu izloženosti značajnih za izračunavanje protucikličnog zaštitnog sloja kapitala;*
- b) *ukupan iznos protucikličnog zaštitnog sloja kapitala banke.*

Odlukom o izračunavanju kapitala banke, član 40 stav (6) Agencija za Bankarstvo FBiH je propisala sljedeće: Protuciklični zaštitni sloj kapitala kao i zaštitni sloj kapitala za sistemski rizik u slučaju potrebe će se propisati posebnim aktom.

1.4 Stopa finansijske poluge

- a) *Stopa finansijske poluge izračunate u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke na dan 30.06.2021.godine iznosila je 8,42 %.*

b) Pregled stavki uključenih prilikom utvrđivanja ukupne izloženosti banke, koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge:

Vrijednosti izloženosti	Iznos u 000 KM
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 10 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	19.652
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 20 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	122.005
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 50 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	75.759
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 100 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	8.080
Ostala imovina	5.073.043
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital - u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	(29.584)
Izloženosti stope finansijske poluge – u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	5.268.956
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	443.442
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge - u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	8,42%

c) Opis najznačajnijih faktora koji su utjecali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na prethodnu objavu su:

- Ostala imovina – u odnosu na 2020.godinu se povećala za 163 mio KM. Glavnina povećanja odnosi se na oročena sredstva na tekućim računima ino banaka.

d) Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge

Stopa finansijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala banke podijeli sa mjerom ukupne izloženosti banke, te se izražava u postotku. Banka izračunava stopu finansijske poluge na referentni datum izvještavanja.

Mjera kapitala je osnovni kapital, dok je mjera ukupne izloženosti banke je zbir vrijednosti izloženosti:

- a) imovine iz stava (5) člana 37. Odluke o izračunavanju kapitala, osim stavki koje se odbijaju prilikom utvrđivanja mjere kapitala
- b) finansijskih derivata iz stava (7) člana 37. Odluke o izračunavanju kapitala
- c) za repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije sa dugim rokom namirenja i maržnih kredita iz stava (6) člana 37. Odluke o izračunavanju kapitala
- d) vanbilansnih stavki iz stava (8) člana 37. Odluke o izračunavanju kapitala

Banka uzima u obzir potencijalno povećanje rizika prekomjerne finansijske poluge zbog smanjenja regulatornog kapitala banke usljed očekivanih ili realizovanih gubitaka, u skladu sa računovodstvenim pravilima, te sa oprezom tretira rizik prekomjerne finansijske poluge.

Izvještaj o stopi finansijske poluge, a koji se izvještava prema Agenciji za bankarstvo se kreira na kvartalnoj osnovi. Pored toga, Banka na mjesečnoj osnovi izračunava stopu finansijske poluge i prati visinu iste. Kreiranje izvještaja je u nadležnosti jedinice Finansije.

Banka kontinuirano prati pokazatelje rizika prekomjerne finansijske poluge, koji uključuju stopu finansijske poluge i neusklađenost između imovine i obaveza banke.

1.5 Likvidnosni zahtjevi

Banka objavljuje sljedeće podatke vezane za rizik likvidnosti

- a) Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom***
- b) podatke o koeficijentu pokrića likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta.***

Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom

Pokazatelji izloženosti riziku likvidnosti i usklađenosti iste sa strategijom su postavljeni kroz praćenje usklađenosti kvantitativnih pokazatelja što uključuje regulatorne limite i interne ciljane koeficijente.

- Regulatorni limiti se odnose na:
 - a) Održavanje obavezne rezerve prema propisima CBBH – obaveza držanja BAM novčanih sredstava na računu kod CBBH u visini od 10% od osnovice koju čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj valuti je osnovica. Ispunjenje obaveze je na dnevnom nivou.

Na dan 30.06.2021. Banka je na računu kod CBBH držala BAM 1.057.641,51 hilj. Obavezna rezerva sa 30.06.2021. godine iznosila je BAM 427,274.39hilj.

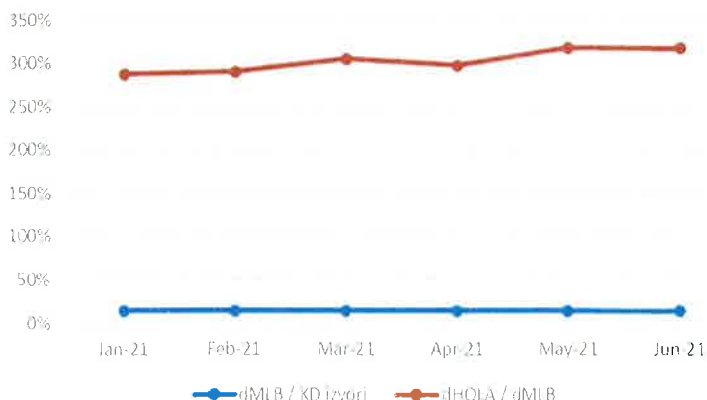
- b) Održavanje ročne usklađenosti finansijskih instrumenata aktive i obaveza, prema preostalim rokovima dospjeća i to:
 - usklađenost najmanje 65% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 30 dana sa instrumentima aktive sa dospjećem do 30 dana. Na dan 30.06.2021. omjer iznosi 82,4%.
 - usklađenost najmanje 60% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 90 dana sa instrumentima aktive sa dospjećem do 90 dana. Na dan 30.06.2021. omjer iznosi 84,5%.
 - Usklađenost najmanje 55% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 180 dana sa instrumentima aktive sa dospjećem 180 dana. Na dan 30.06.2021. omjer iznosi 87,0%.
- c) Osigurati kontinuirano minimalni koeficijent pokrivanja likvidnosti (LCR) da bude veći ili jednak 100% – isti predstavlja odnos između zaštitnog sloja likvidnosti i ukupnih neto likvidonosnih odliva tokom perioda stresa u trajanju od 30 kalendarskih dana.

Na dan 30.06.2021. koeficijent LCR iznosi 424%.

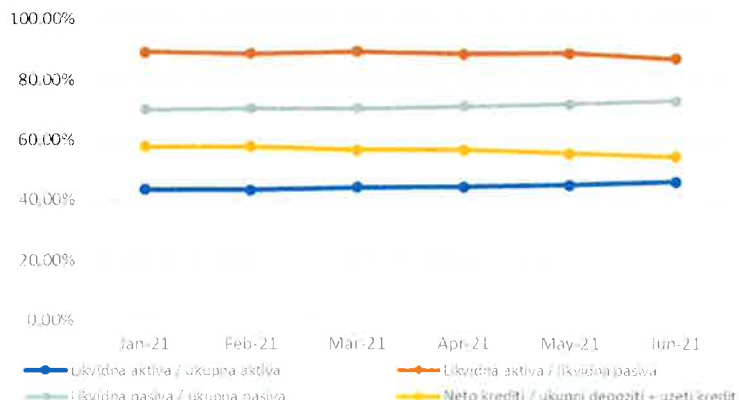
- Dodatni set internih limita likvidnosti služe za praćenje i analizu likvidnosti i odnose se na:
 - održavanje dnevnog minimalnog buffer-a likvidnosti (dMLB);
 - praćenje koeficijenata: likvidna aktiva/ukupna aktiva, likvidna aktiva/likvidna pasiva, struktura likvidne pasive/ukupne obaveze, krediti/depoziti+uzeti krediti.

U nastavku je dat pregled ključnih pokazatelja sa 30.06.2021. godine.

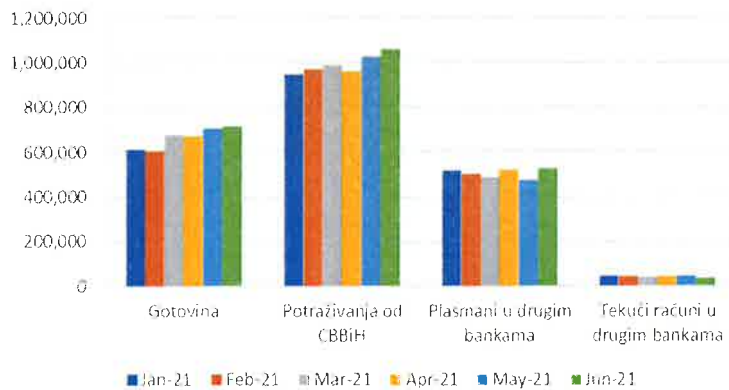
Dnevna likvidnost

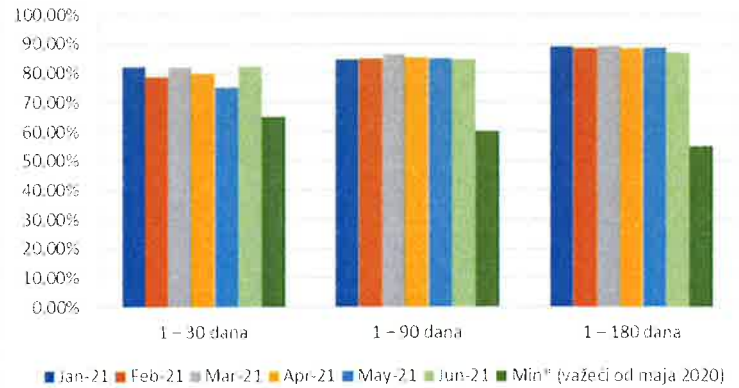
Koeficijenti likvidnosti

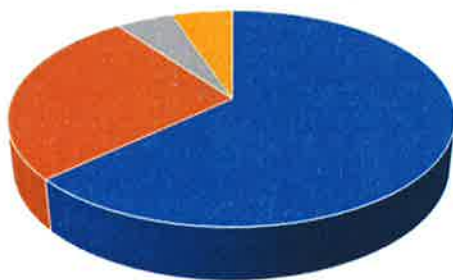
Likvidna aktiva

Koeficijenti ročne usklađenosti

Struktura izvora finansiranja prosjek 01.01-30.06.2021

■ Retail ■ Corporate ■ Finansijske institucije ■ Riznica / ALM

Može se zaključiti da je sistem upravljanja rizikom likvidnosti sa 30.06.2021. godine primjeren i u skladu sa strategijom i definiranim profilom rizičnosti jer se isti očituje u visokoj razini likvidne imovine, pravovremenim ispunjenjem bančnih obaveza, te održavanjem svih pokazatelja iznad definisanih internih i zakonskih limita.

Podaci o koeficijentu pokriva likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta

U cilju obezbjeđenja kratkoročne otpornosti na rizik likvidnosti, Banka je dužna osigurati kontinuirano da minimalni koeficijent pokriva likvidnosti (LCR) bude veći ili jednak 100% – isti predstavlja odnos između zaštitnog sloja likvidnosti i ukupnih neto likvidonosnih odliva tokom perioda stresa u trajanju od 30 kalendarskih dana.

Obrazac LCR		
Red.br.	Stavka	Iznos (u 000 KM)
1.	Zaštitni sloj likvidnosti	1,422,695
2.	Neto likvidnosni odlivi	335,382
3.	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	424%
Zaštitni sloj likvidnosti		
4.	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	1,422,695
5.	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
6.	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
7.	Obezbijeđeni odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	
8.	Obezbijeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	

9.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivena obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	
10.	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	
11.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	1,422,695
14.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	
15.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	
16.	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	
17.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	
20.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	
21.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	
22.	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	
23.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	
26.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	
27.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	
28.	Iznos viška likvidne imovine	
29.	Zaštitni sloj likvidnosti	1,422,695
Neto likvidnosni odlivi		
30.	Ukupni odlivi	948,052
31.	Potpuno izuzeti prilivi	
32.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	612,670
33.	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	
34.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	612,670
35.	Neto likvidnosni odliv	335,382

1.6 Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke

Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi:

- a) podjelu izloženosti prema namjeri ulaganja, uključujući i namjeru ostvarivanja kapitalne dobiti i strateške razloge;**

Udjeli u pridruženim licima = supsidijari

Supsidijar je društvo koje je pod kontrolom drugog društva (matične firme). Kontrola podrazumijeva ovlasti za upravljanje finansijskim i radnim politikama nekog lica, u cilju pribavljanja dobiti od njegovih aktivnosti. Banka uvijek ima kontrolni uticaj kada:

- je većinski vlasnik nekog supsidijara (> 50%);
- kontroliše većinu glasačkih prava, sama ili sporazumno sa drugim članom/članovima;
- može nametnuti imenovanje ili smjenu većine članova uprave ili drugih upravnih tijela

Udjeli u kapitalu = povezane kompanije i drugi udjeli

- Povezana kompanija je društvo u kojem investitor ima značajan uticaj, a koje nije supsidijar ili zajednički poduhvat investitora. Značajan uticaj podrazumijeva ovlaštenje da učestvuje u odlukama o finansijskim i operativnim politikama, ali bez kontrolisanja tih politika (obično kada investitor direktno ili indirektno drži 20% i više, ali manje od 50% glasačkih prava u nekom pravnom licu).
- Ostali udjeli u kapitalu su strateška ulaganja kada društvo nema kontrolni udio niti značajan uticaj (obično sa udjelima ispod 20%).

Prema Grupnoj direktivi definisanoj od strane Raiffeisen Bank International AG, vlasnička ulaganja mogu se držati zbog sljedećih razloga:

- Strateška ulaganja: odnose se na osnovnu poslovnu aktivnost (npr. institucije, leasing društva, upravljanje imovinom, društva mirovinskih fondova) i obično se drže trajno.
- Ulaganja u svrhu podrške: olakšavaju provođenje osnovnih poslovnih aktivnosti i održavaju se koliko god je potrebno. Nakon što više nisu potrebni u tu svrhu (npr. treća strana može bolje obavljati uslugu), postaju oportunitetna ulaganja.
- Oportunitetna ulaganja se vrše radi stjecanja dodatne dobiti i nisu povezana sa osnovnom djelatnošću. Upisuju se samo u slučaju izuzetka – razdoblje ulaganja je obično kratkoročno do srednjoročno. Za njih treba pripremiti jasnu izlaznu strategiju ulaganja.
- Ulaganja u vlasnički kapital potaknuta naplatom (npr. zamjene dužničkog kapitala): nastaju samo radi ograničenja gubitaka kreditne izloženosti (obično se ne uklapaju u portfelj učešća RBI-a). Stoga trebaju biti raspoloživi dok su ekonomski isplativi.

Firma - vlasnik		Subsidiar		Strategija ucesca
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	RLBH	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	RCBJ	Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	RIFM	Raiffeisen Invest dd	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	RVPFBH	Registry of Securities of the FBiH	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication limited liability Co-operative Society	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	SASE	Sarajevska berza - burza vrijednosnih papira dd Sarajevo	Stratesko ucesce
RBBH	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	ESPBH	ESP BH društvo sa ograničenom odgovornošću za Informacijske i druge usluge	Stratesko ucesce
RLBH	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	ARLBH	"A-SPV" d.o.o. Sarajevo	Stratesko ucesce
RLBH RBBH	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo and Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	RRLBH	Raiffeisen Assistance doo Sarajevo	Stratesko ucesce

- b) pregled korištenih računovodstvenih politika i metoda vrjednovanja, uključujući i osnovne pretpostavke i pristupe koji utječu na utvrđivanje vrijednosti, kao i svaku njihovu značajnu promjenu;

Referentni interni dokumenti, koji reglišu navedene aktivnosti su:

- Računovostvene politike broj 1-9-4361/2020-C1 od 28.01.2020. godine
- Uputstvo za upravljanje vlasničkim udjelima broj 1-9-43168-20A/2020 od 03.11.2020. godine
- Uputstvo o mjerenju fer vrijednosti V 1.0 broj 1-9-33578-11A/2020 od 01.09.2020. godine

Pomenutim dokumentima se definiše:

- način upravljanja vlasničkim udjelima banke
- zadaci jedinice u banci koja je zadužena za upravljanje vlasničkim udjelima banke
- obaveze drugih jedinica u banci vezano za vlasnička ulaganja banke
- obaveze subsidijara i drugih pravnih lica u kojima banka ima vlasničke udjele,
- vrste vlasničkih ulaganja prema visini ulaganja i subjektu ulaganja (ulaganja u pridružena i zavisna preduzeća, ulaganja kojima se trguje ili ne trguje na berzi, ostala ulaganja)
- metodologija vrednovanja vlasničkih udjela banke

Referentni dokumenti su usklađeni sa relevantnim računovodstvenom standardom (IFRS 13).

Važno je da se dodatno naglasiti, kada je riječ o metodologiji vrednovanja vlasničkih udjela banke, da RBBH u vrednovanju portfelja investicija koristi metod vrednovanja po tržišnoj cijeni, sljedećih karakteristika:

- ✓ Pristup: Pojednostavljeno mjerenje fer vrijednosti po IFRS 13
- ✓ Hijerarhijski nivo 3 po IFRS 13.72
- ✓ Tehnika vrednovanja: Tržišni pristu po IFRS 13.61 i 13.62

Banka u vrednovanju portfelja investicija koristi cijene i druge relevantne informacije koje nastaju na tržištu, a koje se odnose na istu ili uporedivu imovinu, odnosno za skupinu imovine.

Kod vrednovanja portfelja investicija za istu imovinu, Banka koristi zadnju cijenu koju je ostvarila na tržištu za tu vrstu imovine, uzimajući u obzir događaje ili faktore, koji su se eventualno pojavili nakon kupovine predmetne imovine, a koji bi mogli imati uticaja na određivanje fer vrijednosti (promjene na tržištu, promjene u strategiji,...)

Kod vrednovanja portfelja investicija za sličnu imovinu, Banka će provesti isti postupak, kao i da se radi o istoj imovini, s tim što prvo mora identificirati sve razlike između imovine koja se poredi, a koje mogu imati uticaja na određivanje fer vrijednosti.

Efekti revalorizacije se knjiže na kontima revalorizacije u bilansu stanja, opcija mjerenja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI).

Referentni dokumenti:

- IFRS 13
- RBBH Uputstvo o mjerenju fer vrijednosti V 1.0 broj 1-9-33578-11A/2020 od 01.09.2020. godine

c) vrstu, prirodu i iznose izloženosti po osnovu:

Banka posjeduje ulaganja u: S.W.I.F.T. Belgija, Registar vrijednosnih papira FBiH, Sarajevska berza vrijednosnih papira i Velprom d.d. Sanski Most u ukupnom iznosu od 494 ths KM, kako slijedi u nastavku:

1. vlasničkih ulaganja kojima se trguje na berzi,

R. br.	Simbol	ISIN kod	Vrsta vrijednosnog papira	Nominalna vrijednost (u valuti)	Valuta	Broj	Ukupna nominalna vrijednost u KM	Klasifikacija prema MFSI 9	Knjigovodstvena vrijednost	Naziv emitenta (puni naziv)
1	B0016790090	SWIFTBELGIUM	Dionice	125	EUR	109354	26,734,729.23	FVOSD	138,824.81	SWIFT

FVOSD*- Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

2. vlasničkih uaganja kojima se ne trguje na berzi, a koja su u dovoljno diverzificiranim portfolijima i

Banka u vlasništvu posjeduje vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi :

R. br.	Simbol	ISIN kod	Vrsta vrijednosnog papira	Nominalna vrijednost (u valuti)	Valuta	Broj	Ukupna nominalna vrijednost u KM	Klasifikacija prema MFSI 9	Knjigovodstvena vrijednost	Naziv emitenta (puni naziv)
1	RVPSR	BARVPSR00005	Dionice	100	BAM	20523	2,052,300.00	FVOSD	32,262.66	REGISTAR VRIJEDNOSNIH PAPIRA U FBiH DD SARAJEVO
2	SBZR	BASBRZR00006	Dionice	320	BAM	6149	1,967,680.00	FVOSD	321,993.56	SARAJEVSKA BERZA BURZA VRIJEDNOSNIH PAPIRA DD
3	VPRMR	BAVPRMR00008	Dionice	1	BAM	1763	1,763.00	FVOSD	1,181.21	VELPROM D.D. SANSKI MOST

FVOSD*- Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitaki po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

3. ostalih vlasničkih ulaganja;

Vlasnička ulaganja koje se vode u bankarskoj knjizi izvršena su sa namjerom držanja u neodređenom periodu. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promjene tržišnih cijena.

Banka u 2021. godini nije prodavala vlasnička ulaganja.

Banka na izvještajni datum 30.06.2021. godine ima vlasnička ulaganju u zavisna i pridružena društva kako slijedi:

Zavisno društvo	Djelatnost	% udjela	Iznos vlasnička ulaganju
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Leasing	100%	10.051
Raiffeisen Invest društvo za upravljanje fondovima d.d.	Društvo za upravljanje fondovima	100%	945
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	Posredovanje u poslovima sa vrijednosnim papirima	100%	53
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	Posredovanje u osiguranju	50%	2
ESP BH d.o.o.	Društvo za informacijske i druge usluge	45%	3.825
Total:			14.876

d) ukupan realizirani dobitak/gubitak za prethodni period koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja.

Dana 07.06.2021. godine prodato je 6.dionica S.W.I.F.T-a u iznosu od KM 1.466,88. Na izvještajni datum 31.12.2020.godine učešće u kapitalu S.W.I.F.T-a je iznosilo KM 4.400,62; nakon prodaje 6. dionica ,na izvještajni datum 30.06.2021 iznosi KM 2.933,74.

Shodno tome, urađeno je usklađivanje/smanjivanje revalorizacije S.W.I.F.T-a za iznos od KM 60. 552,49, koja je na izvještajni datum 31.12.2020.godine iznosila 196.443,53. Nakon izvršenog usklađivanja revalorizacije S.W.I.F.T-a, na izvještaji datum 30.06.2021.godine iznosi KM 135.891,07.

Drugih transakcija po pitanju vlasničkih udjela banke nije bilo.

1.7 Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost kamatnom riziku po osnovu pozicija iz bankarske knjige kao i na pristupe za mjerenje, odnosno procjenu tog rizika:

a) izvore ovog rizika i učestalost njegovog mjerenja;

b) osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju;

c) promjene prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora usljed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama.

Izvori kamatnog rizika i učestalost njegovog mjerenja

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.

Kamatni rizik predstavlja mogućnost promjene kamatne stope u budućnosti koja će prouzrokovati ostvarenje ekonomskog gubitka, odnosno može predstavljati značajnu prijetnju zaradi Banke i njenom osnovnom kapitalu, kroz smanjenje kamatnih prihoda ili povećanje kamatnih troškova. Rizik promjene kamatnih stopa utiče na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa.

Banka Strategijom i politikom preuzimanja i upravljanja rizicima kao i Programom upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše okvir za identifikovanje, mjerenje, praćenje i izvještavanje. Ista je zasnovana na postojećim aktivnim i pasivnim proizvodima te ograničena kako grupacijskim i internim ograničenjima (apetit i tolerancija), tako i limitima propisanim od strane lokalnog regulatora.

Primarni izvori kamatnog rizika su:

- **Rizik ročne neusklađenosti pozicija** aktive i pasive prema preostalom periodu do promjene kamatne stope (tzv. repricing risk). Ovom riziku je banka izložena zbog ročne neusklađenosti datuma dospijeaća (za fiksne kamatne stope) i datuma ponovnog utvrđivanja kamatne stope (za promjenjive kamatne stope) pozicija imovine i obaveza. Kamatno osjetljive izvore u bankarskoj knjizi u najvećoj mjeri čine depoziti i kreditne linije dok najveći dio kamatno osjetljive imovine čine kreditni plasmani klijentima.
- **Rizik krive prinosa** je rizik koji proizilazi iz promjene oblika i nagiba krive prinosa (tzv. yield curve risk)
- **Rizik osnove** je rizik kojem je banka izložena zbog razlike referentnih kamatnih stopa za instrumente sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope.
- **Rizik opcije** (tzv. option risk) proizilazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. krediti sa mogućnošću prijevremene oplate, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja).

Prema lokalnim propisima Banka izloženost prema kamatnom riziku u bankarskoj knjizi mjeri prema jednostavnom izračunu pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, i ista može iznositi najviše 20% regulatornog kapitala, primjenjujući standardni kamatni šok od 200 baznih poena na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Dodatno, Banka je uspostavila interne limite gdje eksponiranost kamatnom riziku bankarske knjige mjeri u smislu:

- Potencijalne promjene ekonomske vrijednosti mjere se na dnevnoj osnovi putem BPV i VaR izvještaja
- Očekivane promjene neto kamatnog prihoda (zarada pri riziku – engl. Earnings at risk) mjere efekte ponovnog utvrđivanja cijena prema grupnoj metodologiji. Izračuni se rade kvartalno.
- Očekivane promjena neto kamatnanog prihoda (zarada pri riziku – engl. Earnings at risk) mjere efekte ponovnog utvrđivanja cijena prema lokalnim/internim pretpostavkama definisanim od strane ALCO odbora. Izračuni se rade kvartalno.

Kontrola kamatnog rizika kroz monitoring iskorištenost BPV i VaR limita za ukupnu poziciju kao i značajne valute (BAM, EUR, USD) prati se na dnevnoj osnovi, o čemu se ALCO komitet izvještava mjesečno a Uprava i Nadzorni Odbor kvartalno. Izvještaji o izloženosti kamatnom riziku definisani prema lokalnoj regulativi se sačinjavaju na mjesečnoj osnovi i dostavljaju ALCo Odboru, Upravi i Nadzornom Odboru i Odboru za rizike kao i Agenciji za bankarstvo FBiH na kvartalnoj osnovi.

Osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju

Mjerenje kamatnog rizika se bazira na mjerenju potencijalnih promjena ekonomske vrijednosti (BPV) kao i očekivanim promjenama neto kamatnog prihoda (ISI) prema internoj metodologiji i mjerenju odnosa promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige u odnosu na regulatorni kapital prema propisima i metodologiji lokalnog regulatora (Agencije). Za izračun ekonomske vrijednosti bankarske knjige u okviru mjerenja za regulatorne svrhe koristi se pojednostavljeni obračun, odnosno pristup standardnog kamatnog šoka, kao paralelni pozitivan i negativan pomak kamatnih stopa na referentnoj krivoj prinosa za 200 baznih poena.

Shodno internoj metodologiji, identifikacija kamatno osjetljivih proizvoda podrazumijeva utvrđivanje da li se proizvodi odnose na kategoriju aktive ili pasive, utvrđivanje njihove granularnosti, vrste kamatne stope (fiksna ili promjenjiva), narednog datuma ponovnog utvrđivanja kamatne stope, valute, roka i opcija (npr. krediti sa mogućnošću prijevremenog povrata, depoziti sa opcijom automatskom produženja, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja sredstava i dopunjavanja, svi proizvodi sa ugrađenim floor-om i cap-om).

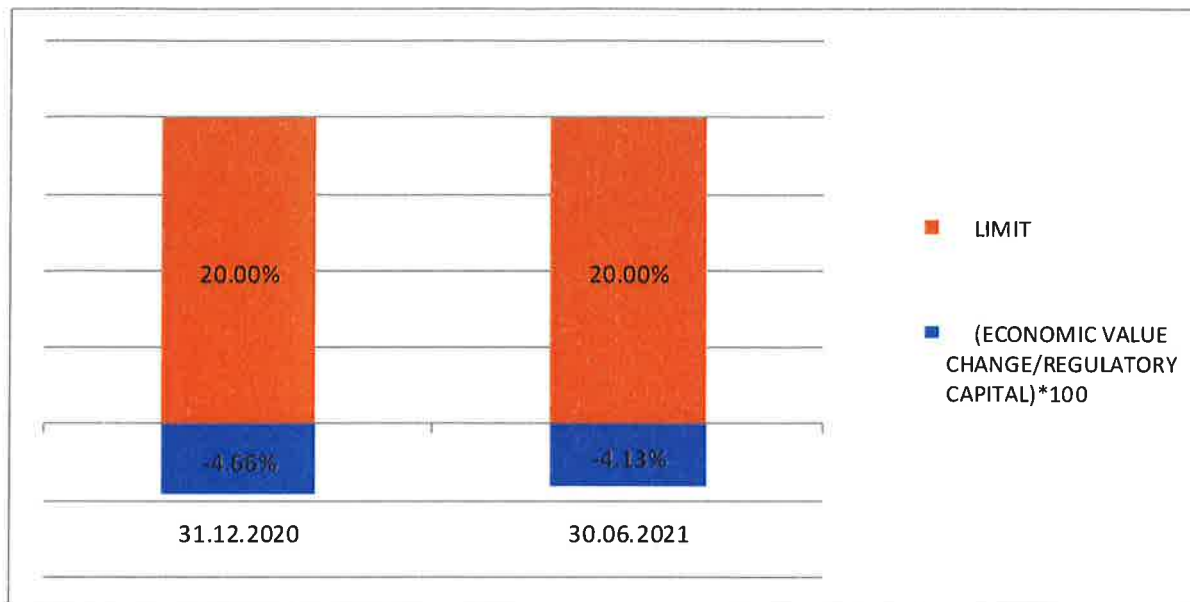
Shodno "FBA Uputstvo za kamatni rizik u bankarskoj knjizi" definisane su postavke za tretman izvještajnih pozicija kamatnog rizika i to kako slijedi:

- ✓ primljena/data sredstva po viđenju (a'vista) sredstva učesnika novčanog tržišta: transakcijski računi i depoziti po viđenju raspoređuju se u vremensku zonu do 1 mjeseca;
- ✓ primljena/data sredstva po transakcijskim računima i revolving krediti raspoređuju u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
- ✓ sredstva obavezne rezerve izdvojena kod CBBiH uključuju se u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
- ✓ finansijski derivati iz člana 8. Odluke uključuju se u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke o tehnikama smanjenja kreditnog rizika;
- ✓ ulaganja u dužničke vrijednosne papire raspoređuju se u vremenske zone u nominalnim iznosima glavnice prema ugovorenoj dinamici;
- ✓ ulaganja u ostale dužničke vrijednosne papire uključuju i vrijednosne papire koji se nalaze u portfoliju zajmova i potraživanja;
- ✓ ulaganja u investicione fondove raspoređuju se ovisno o strukturi ulaganja fonda u kamatno osjetljive instrumente; a ako banka nije upoznata sa strukturom ulaganja procjenjuje udio i strukturu kamatno osjetljivih pozicija na osnovu prospekta investicionog fonda;
- ✓ imovina i obaveze s anuitetnom otplatom raspoređuju se u vremenske zone u skladu s ugovorenim otplatnim planom u iznosu rate glavnice odnosno anuiteta glavnice;
- ✓ repo/reverse, repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani/od druge ugovorne strane uključuju se kao odnosne pozicije u primljenom/datom kreditu;
- ✓ nekvalitetne izloženosti se tretiraju kao kamatno osjetljive pozicije na neto osnovi, nakon umanjenja za očekivane kreditne gubitke, čije raspoređivanje u odgovarajuće vremenske zone treba odražavati planirani iznos i period priliva očekivanih novčanih tokova;
- ✓ klasične vanbilansne stavke: garancije, akreditivi, izdate mjenice i druga jemstva, okvirni krediti, obaveze finansiranja i druge klasične vanbilansne stavke se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama;
- ✓ dospjele pozicije ne smatraju se kamatno osjetljivima.

Promjene prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora uslijed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama

Banka je prvih šest mjeseci 2021. godine bila u okvirima regulatornih i internih limita. Banka je na dan 30.06.2021. godine bilježila iskorištenost internog BPV limita u iznosu od 77,65 hilj KM od ukupnog limita od 176 hilj KM, što je ukupna iskorištenost limita za sve valute od 44,12%. Iskorištenost StdVarHistAllNoMarginEve limita je iznosila 1.257 hilj KM od ukupnog limita od 3.912 hilj KM, što je ukupna iskorištenost limita od 32,13%.

Izveštaj o kamatnom riziku zasnovan na lokalnoj regulativi pokazuje rezultat promjene ekonomske vrijednosti u odnosu na regulatorni kapital od -4,13%. Ekonomska vrijednost/Regulatorni kapital – smanjenje sa -4,66 (31.12.2020) na -4,13% (30.06.2021).

Emina Sarač
Sekretar banke

Broj: 1-9-61590/2021-D33

Datum: 17.12.2021.

